Dragutin Nežić

SLAVA I PLODOVI SVETOGA KRIŽA

2941

DRAGUTIN NEŽIĆ

SLAVA I PLODOVI SVETOGA KRIŽA

Spomen-spis na Jubilej smrti
Isusove i našega Otkupljenja

Cijena je ovoj knjizi Din 6.—

Naklada „Dobra Štampa" z. s o. j. u Slav. Požegi.
Štamparija „Grafika" u Slav. Požegi. - God. 1934.

Sastavljač ove knjižice podvrgava se u svemu odredbama Urbana VIII i sudu Svete Rimske Crkve čiji je najodaniji sin

Ordinariatus archidioec. Zagreb.

Nr. 3304.

Nihil obstat.
Dr Carolus Hren m. pr.
censor

Imprimatur.

Datum Zagrebiae die 19 Maii 1934

Provicarius Generalis
Dr Ant. Slamić m. pr.

Sav je katolički svijet dostojno proslavio devetnaestu stogodišnjicu smrti Spasiteljeve.

Sveci i blaženici najljepši su plodovi Otkupljenja i djelo najobilnijih milosti koje je Isus zaslužio svojom smrću na Križu.

Ovom se knjižicom pruža našem dragom narodu spomen na Veliki Jubilej, u njoj se donose kratko opisani životi svetaca i blaženika koje je sveta Crkva proglasila tijekom Svete Godine 1933|1934.

Dao Bog da ovo djelce rasplamsa i poveća u srcima čitalaca ljubav prema Raspetome Isusu i želju za kršćanskim savršenstvom!

U Rimu, Vječnom gradu, na Uskrsni ponedjeljak 2 IV 1934.

D. N.

SLAVA SVETOGA KRIŽA

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo Te, jer si svojim svetim križem otkupio svijet.

Jubilarna godina Isusove smrti i našega Otkupljenja

Božićno iznenađenje i dar Očev

Bilo je to na Badnjak 1932.

Oko papinskog prijestolja poredali se kardinali, biskupi, svećenstvo i redovnici. Došli su — kako to čine svake godine na taj dan — da Svetome Ocu zažele sve dobro od Gospodina Boga prigodom božićnih blagdana kao i za novu godinu koja se bližila.

Sv. Otac Papa Pijo Jedanaesti zahvalio im na lijepim željama, pa je u oduljem govoru ocrtao krizu koja vlada cijelim svijetom i prikazao nevolje koje ga biju, a kojima se može pomoći jedino tako da se čitav svijet potpuno obrati Božanskom Srcu svoga Otkupitelja, Isusu Kristu.

Godine 1933. — rekao je Papa — navršuje se 1900 godišnjica Isusove smrti na križu. Općenito se drži da je Spasitelj baš u

trideset trećoj godini dobe svoje ustanovio Presveti oltarski sakramenat, zatim bio mučen, raspet, umro i pokopan, treći dan uskrsnuo od mrtvih, uzašao na nebesa. Otac svega kršćanstva poziva svijet da dostojno proslavi devetnaestotu godišnjicu tih svetih događaja, te pokorom i molitvom očituje zahvalnost svome Spasitelju. U toj će proslavi svima prednjačiti sam On, Vrhovni poglavar Kristove Crkve. On proglašuje Svetu jubilarnu godinu — od 1 travnja 1933 do Uskrsa t. j. uključivo 1 travnja 1934.

Tako je po prilici govorio Papa na Banjak 1932, a jer je želio da ga čuju nesamo oni koji su bili sabrani oko njegova prijestolja, nego i da od srca k srcu progovori svoj duhovnoj svojoj djeci širom prostranoga svijeta, izrekao je ovaj govor pred mikrofonom radija.

U središtu jubilarne proslave bio je Raspeti Isus i Njegova smrt na križu, podnesena za ljudski rod.

U kakovom su tužnom stanju bili narodi i ljudi neposredno pred Isusovim dolaskom i prije Otkupljenja! Sjedili su u sjeni neznanja i zabluda, čamili u tami opačina i grijeha. Najveći umovi svijeta do dolaska Spasiteljeva nijesu znali odgovoriti na najteže zagonetke: što je čovjek, otkuda ide, kamo i zašto? Danas

na ta pitanja jasno odgovara svako dijete koje je učilo katekizam. Narodi i ljudi do dolaska Spasiteljeva nijesu imali ispravnog pojma o Božanstvu te o pravom odnosu čovjeka prema Bogu. Pali su i u čudorednom pogledu. Siromahe su prezirali, s robovima su postupali kao sa životinjama, ženu su izjednačili s ropkinjom, a slabu i krhljavu djecu izlagali divljim zvijerima. Sveti Pavao, najbolji poznavalac i posmatrač poganskog svijeta, ocrtao ih je u poslanici Rimljanima ovako: „Puni svake nepravde, zlobe, lakomosti, pakosti; puni zavisti, ubijstva, svađe, lukavštine, zloćudnosti; doušnici, klevetnici, bogumrski silnici, nadute oholice, izmišljači zala, nepokorni roditeljima; nerazumni, nevjerni, bez srca, okrutni (1, 29—32), ugrezli u nečistoću svake vrste" (1,24—27). A za Krećane je na pr. rekao da su „lažljivci, zle životinje, lijeni trbusi" (Tit. 1, 12). Neki su od njih počeli sami uviđati da su zalutali. Tako je jedan filozof izjavio: „Sam Bog mora doći da nas osobodi!" I došao je Sin Božji, Isus Krist, te je naukom svojom preporodio svijet i čudoredno ga obnovio. On je učio da siromahu treba priteći u pomoć, da je žena ravnopravna drugarica mužu, da rob ima neumrlu dušu kao i vladar, da treba živjeli životom dostojnim čovjeka.

Ipak se i u moru zabluda i zala onoga vremena našlo pojedinaca koji su slijedili zakon Božji pisan u srcima ljudskim te nijesu svetogrdno gušili u sebi glas savjesti. Ali i oni kao i pravednici odabranog izraelskog naroda nijesu iza smrti mogli unići u kraljevstvo nebesko. Nebo je bilo zatvoreno radi neizmjerne uvrede što ju je Bogu nanio rod ljudski po svome pretstavniku Adamu. Tada je druga Božanska Osoba iz čiste ljubavi k nama uzela čovječju narav da zadovolji Božjoj pravdi i pomiri ljude s Bogom. Ubijeni Isus na križu bio je žrtva za Istočni grijeh i za osobne grijehe čitavog svijeta.

Isus je dao ljudskom rodu odgovor na pitanje: odakle čovjek, kamo ide, koja mu je svrha. Svojom naukom i presvetom smrću dao nam je zalog vječne sreće, a i vremenitog napretka i blagostanja. Čovječanstvo u jubileju Otkupljenja očituje svoju zahvalnost Isusu za ovo neizmjerno veliko dobročinstvo.

Razvitak i značenje Jubilarnih godina

Svake pedesete godine slavile su se svete ili jubilarne godine što ih je Gospodin po Mojsiju ustanovio za židovski narod. Takvih se

godina nije obrađivala zemlja, a što je samo urodilo, imala je pravo uzeti siromašna. Zemljište koje je zadnjih pedeset godina za dug zaplijenjeno ili prodano, vraćalo bi se u jubilarnoj godini dužniku, a oni Židovi koji su bili s kojeg mu drago razloga odvedeni u ropstvo, vraćali bi se slobodni domovima svojim.

Prvu je jubilejsku godinu u katoličkoj crkvi proglasio Papa Bonifacije VIII godine 1300. želeći da se i u buduće slavi na svršetku svakog stoljeća. Klement VI (bio je papom 1342 do 1352) odredi da se jubilej slavi svake pedesete godine, a Pavao VI (1470) odredi tu proslavu za svaku dvadeset i petu godinu.

Kao što si je u izraelskom jubileju zemlja, jer one godine nije bivala iscrpljivana, pribirala snage za budućnost, tako treba da i kršćani u svom jubileju prikupe što više milosti za tlo svojih srdaca, i saberu što više duševne okrepe za pobožan život. Zato pape u jubilarnim godinama otvaraju širom riznice Božjih milosti kojih su oni čuvari, te ih uz određene uvjete dijele vjernicima u obilnoj mjeri. Kao što se u starozavjetnom jubileju vraćahu posjedi onima koji su ih prije izgubili, tako i u kršćanskom jubileju treba još većom pažnjom nego obično ispraviti sve nepravde nanesene bližnjemu. Kao što su tada robovi postajali slobodni, tako tre-

ba da mi katolici u svako vrijeme, a u Svetoj godini napose nastojimo oko posvemašnjeg oslobođenja iz ropstva grijeha i da tako zauvijek postanemo slobodni sinovi Božji. Velika korist Jubileja je i u tome, što su ispovjednicima u Rimu bile dane široke povlastice. Tako im je na pr. dozvoljeno odrešivanje i od onih grijeha i crkvenih kazni koje su inače pridržane samo papi i biskupima. Osobitosti su dakle jubilarne godine: temeljiti preporod ljudskih duša, sticanje oproštenja i posebnih milosti, a usto se izvode osobita crkvena slavlja i svečanosti.

Mnogi su pape u osobitim nekim zgodama proglašavali i izvanredne jubileje. Tako sadanji sv. Otac Pijo XI osim što je slavio 1925 godine redoviti jubilej, slaveći 1929 godine pedesetgodišnjicu svoga misništva, proglašuje izvanredni jubilej, a takovu izvanrednu svetu godinu otvorio je eto i u proslavu 1900 godišnjice Isusove smrti.

Jubilarne proslave u Rimu

Sveta je godina započela otvaranjem Svetih Vrata vatikanske bazilike sv. Petra 1 travnja 1933, dan prije Gluhe nedjelje. Sveta Vrata su posebna jedna vrata s desne strane ulaza,

uvijek kamenom pločom zatvorena i zazidana, a u svetoj su godini otvorena danju i noću. Sam sv. Otac vršio je obred otvaranja Svetih Vrata u prisutnosti najviših crkvenih i svjetovnih dostojanstvenika, okružen tisućama vjernoga puka što se skupio sa svih strana. Sv. Otac udarao je zlatnim čekićem o vrata moleći: „Otvorite mi vrata pravednosti . . . Ući ću u kuću Tvoju, Gospode . . . Sa svetim strahom klanjaću se u svetome hramu Tvojemu...", a velika se kamena ploča pomoću posebne naprave spustila i — Sveta su Vrata bila otvorena. Pomolivši se na pragu prvi je unišao u crkvu Papa, a svi ostali za njim. U bazilici je obavljena svečana pobožnost.

I na bazilikama sv. Pavla, sv. Ivana na Lateranu i svete Marije Velike također se nalaze sveta vrata.

Kolike su tisuće i tisuće, stotine tisuća vjernika tijekom cijele Svete godine prešle najvećom skrušenošću preko pragova Svetih Vrata u želji da izvrše pobožnosti propisane za postignuće Jubilarnog oproštenja!

Što su uopće oproštenja? Evo što! U skrušenoj i valjanoj ispovijedi opraštа nam se krivnja grijeha i vječna kazna u paklu što smo je zaslužili za onaj grijeh koji bijaše teški ili smrtni. U istoj ispovijedi mi postajemo djeca Božja, prijatelji Božji. No, sami uviđamo, da ne bi pravo bilo kad bi netko tko je griješio

mnogo, a umro ispovijeđen, jednako lako prispio u nebo kao i drugi koji od mladosti svoje pa sve do smrti živi savršenim, da svetačkim životom. Zato svaki čovjek za svoje grijehe (iako već ispovijeđene) mora pretrpjeti neku, od Boga mu određenu kaznu, bilo već za života podnoseći nevolje i boli, bilo nakon smrti u čistilištu. Te vremenite kazne možemo si mi smanjiti, dapače i sasvim ukinuti molitvama i dobrim djelima, kao na pr. dajući milostinju, posteći, trapeći svoje tijelo i t. d. Papa je čuvar milosti koje zaslužiše: Isus, Bl. Djevica i sveci Božji. On, dobri Otac, da nam pomogne oslobađati se tih vremenitih kazni, može svojom vrhovnom vlašću uz određene molitve i djela spojiti mnogo veću količinu milosti, negoli ta djela sama po sebi zaslužuju, može on, kako se obično kaže, podijeliti oproštenja. Zato kad na pr. čitamo u molitveniku: uz ovu molitvu skopčano je 100 dana oproštenja - to znači: uz tu molitvu spojene su takove milosti, da nam se oprašta toliko vremenite kazne, koliko bi nam se oprostilo, da činimo 100 dana strogu pokoru, kakova je bila u običaju u prvim kršćanskim vremenima. - Postići potpuno oproštenje znači, da nam se opraštaju sve vremenite kazne kojegod svojim grijesima zaslužismo.

Jubil. je oproštenje potpuno oproštenje. Tko ga je htio postići u Svetoj god. 1933|34, morao je po tri puta pohoditi 4 najveće rimske crkve, to jest baziliku sv. Petra, sv. Pavla, sv. Ivana na Lateranu i Marije Velike, te pred oltarom sv. Križa, Presv. O. Sakramenta, Majke Božje i pred glavnim izmoliti molitve propisane po sv. Ocu u buli proglašenja jubileja „Quod nuper" od 6 I 1933 god. Prije nego se dovrše zadnji pohodi valjalo je obaviti sv. ispovijed i primiti sv. pričest. Svatko je to oproštenje mogao

dobiti uz spomenute uvjete za se, a mogao ga je namijeniti pa i više puta postići za pokojnike.

Za to su vrijeme bila ukinuta gotovo sva druga oproštenja (ako se namjenjivahu za pokojne, onda vrijede) a vrijedi samo spomenuto jubilarno oproštenje i još neka druga na pr. ona koja su odobrena za pohod svetih mjesta u Palestini te za molitvu „Anđeo Gospodnji". Time Crkva hoće da potakne što više vjernika na pohod grobova svetih apostola Petra i Pavla u središtu kršćanstva kraj Namjesnika Isusova na zemlji, sv. oca Pape. Osobito je bilo lijepo slaviti ovu jubilarnu godinu u Rimu gdje se čuva najviše predmeta koji nas sjećaju muke i smrti Njegove, kao na pr. najveća čest sv. Križa, sv. čavao, natpis sa križa, trnovi iz krune, Veronikin rubac, stup bičevanja, svete stube po kojima je Isus ulazio u Pilatovu sudnicu i t. d.

6. travnja 1933. godine poslije podne obavio je Papa sa svećenstvom i narodom u bazilici sv. Petra Uru klanjanja Isusu Svetootajstvenom, u čast presvete muke Spasiteljeve i u naknadu za grijehe svijeta.

Na Uskrs 15 travnja 1933. služio je sv. Otac u istoj crkvi nad grobom svetoga Petra svečanu sv. misu opkoljen sa 50.000 vjernika. Napokon je izašao na balkon crkve sa strane velikog trga sv. Petra te odanle podijelio svoj

blagoslov „urbi et orbi“ to jest gradu Rimu i čitavom svijetu. Na samom je trgu tom prilikom bilo preko 200.000 ljudi, a riječi su se blagoslova prenosile radijem po cijelom svijetu. To je bio i jedan od važnijih historijskih časova, jer je tada Papa podijelio uskrsni blagoslov sa balkona bazilike prviputa iza godine 1870, kad je talijanska vojska otela papinsku državu. (Godine 1929. priznala je talijanska vlada Vatikan samostalnom državicom, i dala neku otštetu, te je time riješeno t. zv. rimsko pitanje).

Takav je blagoslov sa lože podijelio sv. Otac nakon što je prisustvovao svečanoj misi i dne 25 svibnja u bazilici sv. Ivana na Lateranu, 30 lipnja u bazilici sv. Pavla i 11 listopada 1933 u crkvi sv. Marije Velike (Maggiore).

Na blagdan presv. Trojstva 11 lipnja 1933 posvetio je Papa pet novih biskupa urođenika za misijske krajeve, i to dvojicu za Indiju i tri Kineza. Svi kineski hodočasnici bili su kod tog ređenja obučeni u svijetla svilena odijela njihova kroja. Sadanjeg svetog oca Papu zovu „papom misija“, jer je osobito zauzet za misijski rad, i mnogo nastoji da vjernicima u misijskim krajevima odgoji i dade svećenike koji su sinovi njihova naroda.

15 lipnja 1933 poveo je sv. Otac trgom svetoga Petra velebnu tjelovsku procesiju uz

sudjelovanje svega rimskog svećenstva i naroda te brojnih hodočasnika.

Dne 15 ožujka 1934 godine održalo je svećenstvo s Papom na čelu u bazilici svetog Petra Uru klanjanja pred presvetim Otajstvom da zahvali Spasitelju što je ustanovio taj Sakramenat ljubavi, a njih odabrao za svoje svećenike, i njihovoj brizi povjerio Sebe pod prilikama kruha i vina sakrivenog. Bio je to divan prizor: Na oltaru u kom su moći svetog Petra, prvog vidljivog Glavara svete Crkve, bio je prisutan u svetoj Hostiji nevidljivi Glavar Isus Spasitelj, a pred Njim se spustio na koljena Pijo XI, sadanji vidljivi vrhovni glavar sv. Crkve i vrhovni pastir, okružen tisućama svećenika, pastira vjernih duša!

Na Uskrs 1 travnja 1934 služio je sv. Otac svečanu misu u bazilici sv. Petra, i tom zgodom proglasio svecem Don Bosca. I na trgu je stajao pobožni svijet otkrivene glave prateći sv. misu pomoću zvučnikâ koji su bili postavljeni na trg, jer sav narod nije mogao u crkvu unići. Poslije mise podijelio je Papa sa lože uskrsni blagoslov „urbi et orbi“. Vele da se tada na trgu sabralo do 300.000 ljudi.

Tokom cijele sv. godine 1933|34 uzveličane su proslave u Rimu proglašenjima novih svetaca i blaženika. Svetima su proglašeni:

Andrija Fournet 4 VI 1933, Bernardica Soubirous 8 XII 1933, Ivana Antida Thouret 14 I 1934, Mihaela od Presv. Sakramenta 4 III 1934, Lujza de Marillac 11 III 1934, Josip Cottolengo, Pompilije Pirrotti i Terezija Margareta Redi 19 III 1934, Ivan Bosco 1 IV 1934. Na Duhove 20 V 1934 svršio je niz proglašivanja svetih sa Konradom od Parzhama. Blaženima su proglašeni: M. Eufrazija Pelletier 30 travnja 1933, Vincencija Gerosa 7 svibnja 1933, Gemma Galgani 14 svibnja 1933, Josip Pignatelli 21 svibnja 1933, Katarina Labouré 28 svibnja 1933, Rok Gonzales, Alfonzo Rodriguez i Ivan del Castillo 28 siječnja 1934 te Antun Claret 25 veljače 1934.

Hodočašća u Vječni Grad

Općenitost, a u općenitosti i ljepota katoličke Crkve pokazivala se jasno svakome tkogod je promatrao pobožne hodočasnike koji su tečajem svete godine dolazili u Rim. I evropski narodi, i oni iz Amerike, Afrike i iz ostalih kontinenata; vjernici svake dobi: djeca, omladina, odrasli i starci; pripadnici svih mogućih staleža i zanimanja: seljaci, radnici, gospoda, đaci, novinari, liječnici, učenjaci, državnici — svi su dolazili u Vječni Grad da se pomole na grobovima velikih apostola svetog Petra i Pavla i da vide Papu, Oca svega kršćanstva. Neki odvažniji doputovaše pješke. Jedan je Kinez putovao do Rima dvije godine, drugi iz Španjolske prevalio je pješke 3085 km, treći iz Belgije 1679 km u 51 dan, i t. d. Hodočašća iz misijskih krajeva svjedočila su o lijepom uspjehu katoličkih misionara. Tako su na pr. došli Maronite, Indijanci, Indokinezi, Kinezi, dapače i grupa Arapa. Dakako da su u Rim hodočastili najvećma evropski narodi, jer

su najbliže, i svi su kršćanski. Prvenstvo su u broju postigli francuski i njemački hodočasnici.

No i naš narod nije izostao. Hrvati su bili u Rimu u redovitom jubileju 1925 godine prigodom proslave hiljadugodišnjice hrvatskoga kraljevstva kad ih je papa Pijo XI tako lijepo primio i na Duhove iz darovanog mu umjetničkog kaleža služio svetu misu na grobu sv. Petra — kao i papa Ivan VIII na Spasovo 879 godine — na nakanu da Bog blagoslovi narod naš u budućnosti kao u prošlosti. Hrvati nisu manjkali ni godine 1929 u zlatomisničkom jubileju Papinom. Oni su hodočastili u Rim i u Jubileju Otkupljenja roda ljudskoga godine 1933|1934.

Prvo su hodočašće sačinjavale učenice ženske realne gimnazije sestara milosrdnica svetog Vinka Paulskog iz Zagreba sa svojom ravnateljicom, katihetom i nekoliko profesorica. Učenice su bile posebno primljene kod sv. Oca, a prisustvovale su i velikoj uskrsnoj slavi u crkvi sv. Petra.

Najveće je hrvatsko hodočašće stiglo u Rim o Spasovu 1933, a organizirala ga je Središnjica Katoličkog Narodnog Saveza u zajednici s putnim odborom Društva svetoga Jeronima u Zagrebu. Na čelu je tom hodočašću bio preuzv. gospodin zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer

i velik broj naših biskupa. Tom je prilikom u Rimu boravio i papinski nuncij za Jugoslaviju Mons. Hermenegildo Pellegrinetti. Hodočasnici su pohodili rimske crkve obavivši molitve za postignuće jubilarnog oproštenja, pomolili su se na grobovima Božjih svetaca i razgledali znamenitosti Rima. U crkvi sv. Klementa gdje je pokopan sv. Ćiril prisustvovali su svetoj misi uz pjevanje naših crkvenih pjesama.

Za hodočasnike su bili najsvečaniji časovi u predvečerje Spasova kada ih je sv. Otac Papa primio u audijenciju. Svi su bili poredani u velikoj dvorani, i dok je Papa obilazio od jednoga do drugoga davajući ruku na poljubac, dotle se gromoglasno pjevalo: „Do nebesa nek se ori..." i „Zdravo Djevo..." Kad je zatim sv. Otac sjeo na prijestolje, preuzvišeni nadbiskup zagrebački dr. Antun Bauer izrekao je riječi poklonstva sv. Ocu Papi i odanosti Hrvata rimokatoličkoj vjeri, te mu predao od zlatnih slova na pergameni sastavljenu spomen knjigu sa srebrnim koricama u kojoj je ukratko ocrtana hrvatska povijest, a osobito istaknuta veza Hrvata s rimskim papama i nabrojena dobročinstva što ih je tijekom stoljeća primao hrvatski narod od Apostolske Stolice. Sv. Otac je zatim ganutljivo progovorio svojoj dragoj djeci istaknuvši kako su mu lijepe

naše pjesme poznate već iz prijašnjih pohoda Hrvata u Njegov dom. Istaknuo je u svom govoru da je poznavao našu povijest još prije nego je postao papom (dok se bavio naučnim radom), te kako su zahvalnost i ljubav bile zlatne karike koje su oduvijek spajale Hrvate sa Svetom Stolicom. Posebice se sv. Otac osvrnuo na značenje svete godine i na dužnosti katolika u javnom i privatnom životu te sudjelovanju u Katoličkoj Akciji.

Iste je godine u srpnju bilo u Rimu i Omladinsko hodočašće, na čelu s preuzv. g. sarajevskim nadbiskupom drom I. Šarićem koji je tom prilikom darovao svetom Ocu sliku Gabrijela Jurkića „Particula Bosnae" — Dijelak Bosne.

Putni je odbor sv. Jeronima vodio još jedno hodočašće u Vječni Grad mjeseca listopada 1933, a o Uskrsu 1934 opremiše duhovni sinovi sv. Don Bosca, salezijanci, također jedno hodočašće prigodom kanonizacije njihova utemeljitelja.

Hodočašća u Svetu Zemlju

Ne bijaše cilj katoličkih hodočasnika u jubilarnoj godini Otkupljenja samo mjesto gdje boravi vidljivi poglavar Crkve. I sveti Otac

Papa, i biskupi mnogo su preporučivali svima kojima to dopušta imućtveno stanje da pohode ona sveta mjesta što ih je Isus svojim životom, radom i mukom posvetio, t. j. da hodočaste i u Svetu Zemlju, u Palestinu. Preuzv. g. nadbiskup zagrebački u svojoj okružnici kojom potiče na hodočašće u Svetu Zemlju veli među ostalim: „Hodočašće imade smisao da u zastupanju cijeloga hrvatskoga naroda prikaže Gospodinu Bogu duboku zahvalnost za dar kršćanske vjere učinjen našim praocima po kojem smo mi, potomci, postali dionici Božjega Otkupljenja i postali narod Božji. Ovo hodočašće imade ovršiti i drugu dužnost, a to jest u ime cijele naše hrvatske domovine obnoviti zavjet i obećanje bezgranične odanosti i naše vjernosti Njegovoj svetoj vjeri i svetoj Crkvi katoličkoj... Iz ovih razloga, iako starac i nemoćan, radovaću se, budem li mogao da se priključim svetom ovom putu da poljubim stope Hristove i da tjelesnim očima vidim krajeve najmilije kršćanskom srcu i kršćanskoj duši". No slabo zdravlje nije dopustilo Nadbiskupu da krene na taj daleki put. Na čelo se toga hodočašća koje je priredio Jeronimski putnički odbor stavio sarajevski nadbiskup preuzv. g. dr. Ivan E. Šarić. Hodočasnici, osim toga što su pohodili u Betlehemu mjesto ro-

đenja Isusova, i Nazaret u kojem je živio Spasitelj do svoje tridesete godine, obavili su posebne pobožnosti u Jeruzalemu gdje je Isus najviše djelovao u zadnjoj godini svoga života. Tu, u svetom gradu Jeruzalemu, stoji kuća Zadnje Večere u kojoj je naš Veliki Svećenik Isus služio prvu svetu Misu i ustanovio Presveti Oltarski Sakramenat. Tu je Maslinsko brdo na kom se Isus krvlju znojio, Antonijeva tvrđa gdje je bio zlostavljan i od Pilata na smrt osuđen, tu su po jeruzalemskim ulicama postaje svetoga križnog puta, tu je Kalvarija i sv. grob Isusov. Mnogo srce bijaše duboko ganuto, mnogo se oko orosilo suzama s pomisli: Tu si dakle Ti, Isuse, živio, tu si Ti trpio usred svoga naroda kog si toliko ljubio, a on Te se odrekao, odbacio Te da iza toga nama, ostalim narodima sine svjetlo nauke Tvoje i vrhunaravnog života!

Proslava svete godine po ostalom svijetu

Osim toga što je svaki narod nastojao da pošalje svoje pretstavnike na hodočašća, bilo u Svetu Zemlju, bilo u Rim, priređivane su posebne svečanosti i pobožnosti u svim zemljama u počast Našem Otkupitelju. Na Pa-

pinu želju obavljene su po cijelom svijetu Ure klanjanja Isusu Svetootajstvenom, i to 6 travnja 1933 i 15 ožujka 1934 godine. Svuda su izlagane štovanju vjernika relikvije koje stoje u vezi s Mukom Spasiteljevom, na pr. u mnogim su gradovima čašćene čestice svetoga Križa. U Trieru u Njemačkoj pokazivana je vjernicima Isusova Haljina koju je pohodilo u svemu oko milijun dvjesta tisuća hodočasnika, a dvadeset do trideset tisuća ljudi dnevno. U Turinu u Italiji izloženo je bilo Sveto Platno u koje je nekoć bilo zavito mrtvo Tijelo Isusovo. Na brdu Senariju blizu Firence podigoše ogroman križ obložen električnim sijalicama (žaruljama) koje je bežičnim putem, pomoću Marconijeva izuma, iz Rima upalio sam sv. Otac Papa na dan otvorenja jubilarne godine. I drugud su se podizali križevi, gradile spomen crkve, održavali euharistički kongresi, kao na pr. veliki kongres u Beču, narodni francuski u Angersu i t. d. — U Bavarskom mjestancu Oberammergau priređuje se prikazivanje Muke Isusove tijekom ljeta 1934 god.

Proslava svete godine u našem narodu

I kod nas je bilo sve u znaku Križa. Na poziv Pape, biskupa, župnika svojih, te pro-

povjednika podigao se naš dobri narod da iz dna svoje slavenske duše zahvali Isusu Kristu za darove Otkupljenja. Svuda su priređivane svečanosti, procesije, propovijedi. U mnogim su župama održane misije, u nekim mjestima euharistički kongresi. Kad bi se poimence spominjala mjesta koja su proslavila taj Sveti Jubilej, moralo bi se izbrojiti sve naše župe redom. Kod nekih proslava je znalo biti i do 10.000 vjernika. Osobitu počast Isusu Kristu, Otkupitelju, iskazao je bijeli naš Zagreb raznim proslavama i priredbama od kojih je najveličanstvenija bila procesija sa češticom svetoga Križa dne 5 studena 1933. U procesiji je pobožno koracalo oko 40.000 vjernika, a kod blagoslova na Jelačićevom trgu dosegao je broj i 60.000.

Biskupi su naši u svojim korizmenim poslanicama progovorili vjernome puku o Spasenju ljudi po presv. Smrti Isusovoj, o Križu i Muci Spasiteljevoj. I kod nas je održano klanjanje Isusu Svetootajstvenom na početku i potkraj Jubilarne godine, u isto vrijeme kad i u Rimu i po čitavom svijetu. A kolike su tisuće tokom Svete godine pristupile k svetim sakramentima ispovijedi i pričesti. Taj broj prelazi više stotina tisuća.

Završetak jubileja našega Otkupljenja

Jubilej Isusove smrti je završen na Uskrsni ponedjeljak 2 travnja 1934 zatvaranjem Svetih Vrata na bazilici sv. Petra u Vatikanu. Zatvorio ih je slavni naš Papa Pijo XI. Završen je Jubilej za Rim, ali je prenesen na čitavi svijet za daljnju godinu.

Samo dragi Bog znade kolike su goleme koristi od ovog jubileja za ljudski rod! Papina lozinka i molitvena nakana u toj svetoj godini bijaše: „Unutarnji mir duša, slavlje i potpuna sloboda Crkve, sloga i napredak naroda". O kolike se molbe digoše k nebu na tu uzvišenu nakanu! A kolike se grešne duše obratiše, skrušiše, izmiriše s Bogom, i tako nađoše svoj mir! Koliki postaviše čvrste temelje kreposnom življenju! Premnogi će vječni spas duše svoje imati da zahvale baš ovom Jubileju.

A Namjesnik Kristov u Rimu koji je usprkos svojih visokih godina sa herojskom ustrajnošću primao u svom domu hodočasnike! U kolikim je on dušama učvrstio vjeru, u kolikim srcima uspalio još veću ljubav prema svetoj Crkvi katoličkoj! — Slozi i napretku naroda također je ovaj jubilej mnogo pridonio. Sklopljena su dva konkordala (ugovori između Crkve i pojedinih država): austrijski i njemački;

narodne vođe i kršćanske vladare koji su Ga posjetili tijekom Svete Godine poticao je Papa na mir, ljubav i slogu.

Jest, doista! U svetoj Jubilarnoj godini pružena je Gospodinu Bogu velika zadovoljština za zloće svijeta te iskazana čast i slava Isusu Kristu Raspetome, Otkupitelju roda ljudskoga!

Svijet će osjetiti na sebi u buduće veliko Božje Milosrđe, bude li k Nebu upirao svoje oči i odozgo tražio pomoć u svojim nevoljama.

Srebrne korice spomen-knjige hrvatskog hodočašća sv. Ocu

PLODOVI SVETOGA KRIŽA

„Ja sam trs, vi loze;
koji ostaje u meni, i ja u njemu,
on rodi mnogi rod . . .“

Iv. 15, 5

Sveci i blaženici proglašeni u Svetoj Godini 1933|34.

Uvod

Poznata je priča o grčkom mudracu koji je u po bijela dana upalio svijeću te obilazeći gradom govorio: „Tražim čovjeka!“ Tražio je čovjeka, ali čovjeka u punom značenju te riječi, čovjeka u kom je ljudsko dostojanstvo ostalo neokaljano, koji potpuno odgovara svrsi koju mu je veliki Stvoritelj namjenio. I nije, vele, našao takva čovjeka. Ako ikada, reći će mnogi, a to u naše dane, ta je priča najbliža istini. Ljudstvo je ugrezlo u materijalizam i poganštinu. Gdje su ljudi visokih čistih ideala, ljudi vrlina, heroji? Nema ih! Istina! Nema ih na površini šarenoga svijeta, ali ih ima u krilu katoličke Crkve. Rimokatolička je Crkva majka koja rađa takvu djecu, ljude vjere i molitve, žrtve i rada za Boga i bližnjega. To su duše koje ne zapaža svijet. One ostaju skrivene kao skromne ljubice među travom i trnjem, iako se miris njihovih kreposti i njihove dobrotvor-

nosti svuda osjeća. Ali što se znade dogoditi? Dobri vrtlar, glavar katoličke crkve i Kristov namjesnik papa uzme koji takav cvijet, podigne ga visoko da ga svi vide — proglasi ovakova čovjeka blaženim ili svetim. To se događa i u naše dane, zbivalo se to i pred našim očima u jubilarnoj godini smrti Isusove.

Isus je Sin Božji, utjelovljena Riječ Božja. Zato je svako njegovo djelo dok je živio na zemlji u sebi imalo neizmjernu vrijednost, te bi dostajalo za otkupljenje čovječanstva. No Spasitelj je pristao da po volji Božjoj podnese i smrt na drvetu križa, te je tako osnovao preobilnu riznicu, fond milosti odakle mogu ljudi crpsti po volji kolikogod im je potrebno nesamo za oproštenje grijeha i kazni za grijehe, nego i zato da se usavrše, posvete.

Kad su dakle prolivena Krv Spasiteljeva i smrt Njegova na križu izvori milosti pomoću kojih se dolazi i do svetosti, zar nije onda opravdano što je Sveti Otac Papa uzveličao proslavu 1900-godišnjice Isusove smrti proglašenjem tolikih svetaca i blaženika.

Umre li koji katolik na glasu svetosti, tada on treba da bude najprije od same Crkve proglašen svetim ili barem blaženim, a onda tek Crkva dopusti da ga se štuje javno crkvenim obredima. U tu je svrhu propisan dug i

strog postupak. Istraži se ponajprije život i kreposti tog ugodnika Božjeg, zatim čudesa koja je Gospodin Bog po Njegovom zagovoru učinio. Dostaju dva čuda, a redovito su to iznenadna ozdravljenja od neizlječivih bolesti. Tek tada se smije pristupiti činu proglašenja b l a ž e n i m. Tko je od Crkve proglašen blaženim, njega i njegovo tijelo vjernici smiju javno štovati. Dopušta se i sveta misa njemu u čast, ali samo u biskupiji odakle potiče, ili u redovničkoj družbi kojoj je pripadao. Ako se poslije toga na blaženikov zagovor dogode nova čudesa može on tada biti proglašen s v e t i m. Svece proglašuje sam Papa kada svojim vrhovnim i nepogrešivim ugledom jamči da je dotični blaženik doista dionik nebeske slave, te vjernicima cijele Crkve nalaže da ga kao takvoga i časte. Svecu u čast smiju se graditi crkve, oltari i vršiti služba Božja po čitavome svijetu; na slikama oko Njegove glave smije se stavljati sjajan kolobar, dok su za blaženika dozvoljene samo svijetle zrake i t. d.

Sveci

Tijekom Svete Godine 1933|34 proglašeno je desetak što svetaca što svetica Božjih. Vrlo je lijep obred proglašivanja u Bazilici Sv. Petra.

Papa sjedi na prijestolju (katedri) što je podignuto u dnu srednje crkvene lađe iza konfesije (groba) Sv. Petra. Kardinal — promicatelj kanonizacije prilazi sv. Ocu i do tri puta Ga moli neka dotičnog blaženika proglasi svetim. Papa dva puta odgađa odgovor dok u njegovo ime jedan od prisutnih crkvenih dostojanstvenika potiče sve prisutne da zajedno sa sv. Ocem mole prosvjetljenje Duha Svetoga. Istom na treću molbu Papa u ime Presvetog Trojstva, vlašću danom mu od Isusa Krista i apostolskog poglavice Sv. Petra proglašuje da je taj blaženik doista svetac, te ga cijeloj Crkvi predlaže na štovanje.

Zatim slijedi Zahvalnica Bogu i molitva novome Svecu, a onda Papa započne svetu misu uz sudjelovanje (asistenciju) kardinala. Poslije Evanđelja koje se pjeva latinski i grčki Papa drži latinsku propovjed o tom Svecu. Osobito je svečan čas predavanje darova Svetom Ocu prije Prikazanja. Kardinali uz pomoć drugih službenika prinose mu pet umjetnički iskićenih svijeća, zatim hljebove kruha i pozlaćeno burence vina, te posrebreno burence vode i tri krletke sa dvije grlice, dva goluba i nekoliko drugih raznovrsnih ptičica. Svijeće su simbol (slika, znak) Isusa koji je Svijetlo svijeta, sa tijelom rođenim od Djevičanske Majke Marije;

Njega su sveci imali uvijek pred očima. Hljebovi kruha nas imadu sjetiti na svetu pričest i na riječ Božju kojom se svetac hranio, vino na milost posvećujuću kojom se pojio. Voda označuje čistoću duše, grlice vjernost nadahnućima Duha Svetoga, golubovi su znak nevinosti i simbol mira. Ostalim ptičicama hoće se označiti razne svečeve kreposti.

Kad Sveti Otac u svetoj misi dođe do „Jaganjče Božji" i podijeli „pax" t. j. mir Božji, uputi se od oltara u klecalo. Kardinal đakon uzme svetu Hostiju s oltara i podignuvši je u zrak donese Papi, isto tako i kalež sa Presv. Krvi. Papa uzme pola svetih prilika, a sa drugom polovicom pričesti kardinala — đakona i poddakona.

Obredi traju cijelo prije podne, i tek oko jednog sata poslije podne vraća se sv. Otac s pratnjom u Vatikan. Umoran je doduše od dugog trajanja sv. obreda, ali za slavu Božju i čast svetaca Pijo XI ne žali truda unatoč svojim visokim godinama.

Kod prijepodnevne svečanosti sva je Crkva svetog Petra u svijetlu. 36.000 sijalica osvjetljuje pozlaćene svodove. Takovom zgodom naveče često znade biti bazilika rasvijetljena i izvana. Kupola, pročelje, kolonada (predvorje od stupova) oko trga sv. Petra, sve bude u

svijetlu sijalica i plamsajućih baklji. To je svijetlo simbol pobjedničke Crkve, nebeskog sjaja i nepreglednog mnoštva svetaca u nebu među koje je eto pribrojen i svetac koji je toga dana proglašen.

A sad da s pomoću Božjom pristupimo razgledanju toga lijepog cvijeća, svetaca Božjih nedavno od Crkve proglašenih. Promotrimo njihov život, njihova djela i kreposti u koliko ih je moguće na ovo nekoliko stranica upoznati.

Sv. Andrija Humbert Fournet

(1752—1834)

Neki misle da ne može postati svecem tko već u djetinjoj dobi ne pokazuje sigurne znakove svetosti. Budući svetac, misle, mora biti dijete različito od ostale djece: povučeno i šutljivo, ne mari za igru nego samo za molitvu, te pokazuje ozbiljnost i razbor odraslog čovjeka. No na čast oltara može biti podignut i onaj tko nije rođeni svetac, nego je kasnije svecem postao, dakako pomoću milosti Božje. Takov je primjer sv. Andrija Fournet (čitaj Furne).

Bio je Francuz plemićkog roda, kao dječak izvanredno živ i vesele ćudi.

Volio je parade, i nastojao da se svidi ljudima. Dobra mu je majka željela da bude svećenik, ali on o tome nije htio ni čuti. Na nekoj svojoj knjizi napisao je: Ova je knjiga vlasništvo Andrije Fournet-a, dobrog dječaka koji ne će da bude ni redovnik, ni svećenik.

Sv. Andrija Fournet

Općenito se drži da sam Bog zove pojedince u svećenički stalež. Tako je bilo i kod Andrije. Boraveći kod strica župnika, revnog i požrtvovnog svećenika, osjeti Božji poziv i želju za svećeništvo. Zaređen je godine 1778, kapelanovao je na dva mjesta, a onda postade župnik u Maillé. Po svojoj je naravi bio vrlo

dobar, ali još nije bio savršen. Volio je pokazivati svoje lijepe konje i kočiju, sazivati oko sebe prijatelje, i s njima se gostiti. Propovijedao je kićeno, više da se svidi slušačima, nego li da naviješta Riječ Božju. Stric svećenik i pobožna sestra često su ga nagovarali da svoj život uredi više po evanđeoskom duhu.

Sam pak Bog poslužio se jednom zgodom da izvede potpuni preokret u njegovoj duši. Stol je bio nekog dana gospodski uređen za prijatelje i na njem je blistalo srebrno suđe što ga je Andrija baštinio od roditelja. Dođe neki prosjak i zamoli župnika milostinju. Taj se ispriča da nema novaca, a prosjak mu odgovori: „Nemate novaca, a stol vam je prekrit srebrninom".

Od tog časa počinje njegovo napredovanje na putu Božjem. Činilo mu se da ga je ukorio sam Spasitelj u osobi tog siromaha. Bogato posuđe i pokućstvo proda u korist siromasima, spava na slami, bičuje se, posti i moli. Ne pozna više udobnosti i zabava s prijateljima. Uči, čita, pohađa Presveti Sakramenat, bolesnike i ubogare. Ozbiljno je zagazio stazom, a bilo mu je tada tek 30 godina. Ali sad su došle i teške kušnje. Buknula je francuska revolucija. Vlada traži od svih svećenika da se zakunu na protucrkveni ustav. Andrija Fournet

ne će da položi tu raskolničku prisegu. Progone ga, a on kriomice ravna svojom župom. Godine 1792 bude uhvaćen i izagnan u Španjolsku gdje je na sve učinio utisak sveca. Za četiri godine vraća se kriomice uz opasnost života u svoju župu, služi svete mise, i vrši ostale funkcije po sjenicima i štagljevima.

Nakon desetgodišnjih progona dana je Crkvi sloboda. Srce svečevo krvarilo je gledajući odraslu djecu bez ikakvog vjerskog znanja. Sakupi nekoliko djevojaka koje će poučavati neuke i pomagati siromašne. S tim je djevojkama doskora osnovao družbu sestara sv. Andrije. Na glasu svetosti umro je godine 1834, blaženim je proglašen godine 1926, a 4 lipnja 1933 na Duhove proglašen je svecem.

Tako nam je Francuska iza sv. Ivana Vianeya opet dala jednog župnika-sveca.

Pouka. »Podignite oči svoje i vidite njive kako su već bijele za žetvu« (Iv. 4., 35.), rekao je Isus jednom apostolima. Sela naša i gradovi njive su Božje, a svećenici su radnici na njima uposleni. Oni te Božje njive obrađuju, siju sjeme Riječi Božje, i dušama našim pružaju Kruh Živi, svetu pričest. Već bi možda srdžba Božja uništila svijet radi njegovih zloća, da se danomice ne prinose Bogu žrtve pomirnice — svete mise, njih oko tri stotine hiljada svakog dana. Štujmo zato svakog svećenika kao Božjeg poslanika, kao posrednika između Boga i ljudi! Molimo se da Bog dade mnogo dobrih svećenika našemu narodu!

Sv. Bernardica Soubirous

(1844—1879)

U jubilarnu godinu smrti Isusove nekim je svetim slučajem pao i jubilej Suotkupiteljice Majke Isusove, a taj je jubilej 75-godišnjica Lurdskih ukazanja.

Ta kojem katoliku nijesu poznati čudesni događaji što su se 1858 god. zbili pred spiljom kod masabijelske hridi Pirineja u francuskom gradu Lurdu kad se noga Bezgrešne Djevice opet dotakla zemlje da preko nevine djevojčice upozori svijet na opasnost u koju srlja skretajući na stramputice racijonalizma i indiferentizma (slobodoumlja i vjerske mlakosti)?! Tko nije čuo za Bijelu Gospodu koja je po Bernardici poručivala svijetu neka čini pokoru, neka moli za grešnike? Bernardica Soubirous (čitaj Subiru) rodila se od siromašnih roditelja, mlinara. Bilo joj je tek 14 godina kad joj se prvi puta ukazala Blažena Djevica Marija dok je skupljala drva kraj rijeke Gave (11 veljače 1858) Drugo je ukazanje bilo 14 veljače kad je Bernardica bacila prema nebeskoj Prikazi blagoslovene vode, bojeći se da nije kakva utvara što ne dolazi od Boga. Kod trećega ukazanja, 18 veljače, pružala je djevojčica Gospođi papir i olovku neka napiše tko je i

što hoće. Nato joj Gospođa odgovori: „Nije potrebno da pišem ono što ti imam reći, nego ti dolazi ovamo kroz petnaest dana. Ja ti ne obećajem da ćeš biti sretna na ovome svijetu, nego na drugom.“ Četvrto se ukazanje zbilo 19 veljače, a peto 20 veljače. Sedmi se puta

Sv. Bernardica Soubirous

Majka Božja ukazala Bernardici 23, a osmi put 24 veljače kad je uzdahnula: „Pokora, pokora, pokora!“ Deveti put, 25 veljače, zapovijedila joj je: „Idi, napij se na izvoru i umij!“ Tada je protekao Lurdski izvor čudotvorne vode. „Poljubi zemlju za grešnike!“ čula je Bernardica u desetom ukazanju (26 veljače), a u je-

danaestom (27 veljače): Idi, reci svećenicima da mi se ovdje sagradi crkvica!" U dvanaestom (28 veljače) i trinaestom (1 ožujka) ukazanju nije se dogodilo ništa posebnoga, osim što je s Bernardicom nagrnulo k spilji mnoštvo svijeta, oko 2.500 osoba. „Hoću da se ovamo dolazi u procesiji!" izjavila je Djevica u četrnaestom ukazanju 2 ožujka, a u petnaestom se ukazanju pomnožalo hodočašće tisućama. Na dan Navještenja Blažene Djevice Marije, 25 ožujka, rekla je Lijepa Gospođa Bernardici svoje ime: „Que soy era Immaculado Counception, Ja sam Bezgrešno Začeće." To je isto ono ime što ga je četiri godine prije toga (1854) dao Blaženoj Djevici Mariji papa Pio IX proglašivši člankom vjere nauku da je ona bez istočnog grijeha začeta. Dakako da neuko djevojče nije razumjelo tih riječi dok joj kasnije ne protumačiše drugi, zato je tada i zapitala Blaženu Gospu čudeći se: „A zar Ti nijesi Djevica Marija"? Još je Bernardica vidjela Majku Božju 7 travnja sedamnaesti put, a zadnji puta istom nakon 3 mjeseca, 16 srpnja 1858.

Bernardica je morala mnogo pretrpjeti zbog svojih viđenja, i kod kuće, i u školi gdje joj jednog dana reče učiteljica: „Nevaljanka, u korizmi ti kao na fašnik izvodiš lakrdije na Gavi i vučeš onamo mnoštvo ljudi!"

Bila je i pred sudom, pratili je žandari, no ona je ostala smirena nastojeći samo jedno, da u tančine ispuni želje i poruke Lijepe Go-

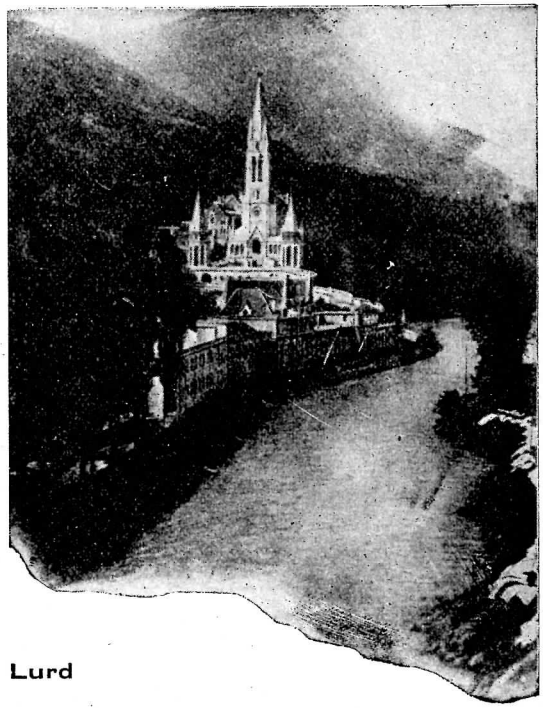

Lurd

spođe. Stvar su najvećom opreznošću proučavali liječnici, učenjaci, komisija svećenika i biskup. Konačno se uvjeriše da je po srijedi

prst Božji. Dozvoljene su pobožnosti kod spilje, gradi se Crkva, dolaze tisuće u procesijama. Događaju se čudesa s vodom sa izvora.

Bernardica iako je toliko puta vidjela Nebesku Kraljicu, ipak ostaje ponizna, povlači se u samostan u Neversu gdje sprovodi dane vršeći najobičnije poslove. U teškoj bolesti polaže redovničke zavjete. Umire 16 travnja 1879 godine. Gospodin Bog je potvrdio vjerodostojnost Marijine glasnice time što je dopustio da se po Njezinu zagovoru dogode čudesa. Utvrdivši njezine kreposti u herojskom stupnju proglasio ju je Sveti Otac Pijo XI godine 1925 blaženom, a 8 prosinca 1933 svetom. Tom prilikom nagrnulo je u Rim oko deset tisuća francuskih hodočasnika s jedno šezdeset svojih biskupa.

Pouka. U Lurdskom se prošteništu i dandanas događaju takova čudesna ozdravljenja te isti liječnici bezvjerci moraju priznati da ih prirodnim načinom nije moguće protumačiti. No ne samo tijela, nego i zdravlje duša postizava se u Lurdu. Tko nema vjere, u Lurdu će je zadobiti, a tko je ima, postaće mu ondje kao kremen tvrda. U tom Marijinom svetištu izvješena je i naša zastava sa napisom »Zdravo Djevo, Kraljice Hrvata, Naša Majko, Naša Zoro Zlata, odanih Ti srca primi dar«. Onamo polazi svake godine hrvatsko hodočašće. (Društvo sv. Jeronima: Glasnik Naše Gospe Lurdske, Dr Pavao Lončar, Lurdska ukazanja).

Sv. Ivana Antida Thouret
(1765—1826)

U seocu Sancey-le-Long, sjeveroistočno od Besançon-a u Francuskoj rodila se god. 1765 sv. Ivana Antida Thouret. U 16 godini života ostala je bez majke, pa se posvetila Nebeskoj Majci Mariji, i Njoj zavjetovala vječno djevičanstvo. „Nemam nego samo jedan ideal", govorila bi, „a taj jest da služim Bogu i siromasima". Stupila je u samostan Kćeri milosrđa u Parizu. Kad je buknula revolucija, bili su samostani raspušteni, redovništvo rastjerano. Ivana se pješice vrati u roditeljsku kuću, ali nije prestala živjeti redovničkim životom. Otvara besplatnu školu za zapuštenu djecu koju je poučavala u čitanju i kršćanskom nauku. Nakon prijepodnevne obuke posjećivala bi bolesnike u župi, a iza poslijepodnevne obuke polazila je bolesnicima izvan župe, često i više milja daleko. Došla bi do njih podveče, pobrinula se za njih kako je znala i mogla, dva bi do tri sata u noći počivala, a onda se žurila da stigne prije školske djece. Ljeti i zimi, po vrućini i kiši, snijegu i vjetru hitala je ona preko brda i dolina, a sve to samo iz ljubavi k Bogu i bližnjemu.

Premda je samo dobro činila, pozvali su je pred sud. „Ja polazim kao na svečanost", rekla

je idući onamo. „Božja je stvar, On će je znati i obraniti". Sucu je odgovorila neustrašivošću prvih kršćanskih mučenika: „Po milosti sam Božjoj kršćanka, vršim zakone i nauku Isusa Krista, te sam spremna i umrijeti za svoju vjeru." Pustiše je, a ona je jednakom neustrašivošću i dalje nastavila svoje djelovanje. Ipak morade bježati pred francuskim četama prema Švicarskoj. Došla je i do Marijinog svetišta Einsiedeln gdje je čula unutarnji glas koji joj govori: „Ne boj se, kćeri, ja te ne ću nikada zapustiti!"

Osokoljena povrati se. Traže od nje da položi raskolničku prisegu na protucrkveni ustav. Poput svetog Andrije Fournet-a, župnika i njezinog suvremenika, i ona se tome uklanja, te potajno čini dobra djela.

Oluja se stišala. Ivana okupi oko sebe nekoliko drugarica, i osniva Družbu Kćeri Milosrđa. Sastavi pravila za redovnice, a njen ih biskup u Besançonu potvrdi. Međutim se doskora raširila Družba i po Švicarskoj. Osnovateljica lično polazi sa sestrama u Napulj, te po Italiji osniva samostane. Da pak osigura što ljepši napredak Družbe, ide u Rim, te od Pape Pija VII moli odobrenje pravila. Uz neke neznatne promjene to je i dobila.

Biskupu u Besançonu nije bilo baš pravo što je sveta Utemeljiteljica nosila pravila na

odobrenje u Rim. Vele povjesnici da je taj biskup bio učen i pobožan čovjek, ali je živio u doba kad je Francuskom vladao duh tzv. galikanizma. Galikanci su učili da najviša vlast u Crkvi pripada svima biskupima zajedno (sa Papom), a sam Papa da je vrhovni vladar

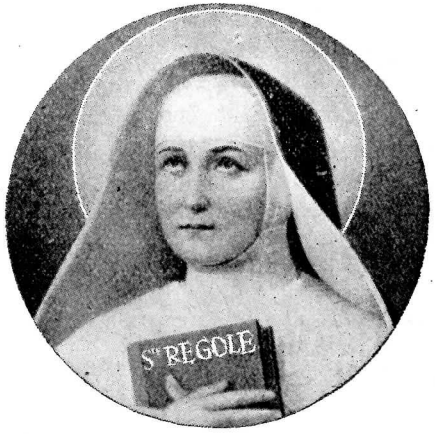

Sv. Ivana Antida Thouret

utoliko što mu biskupi predadu tu vrhovnu vlast, jer se oni ne mogu svaki čas sastajati u sabor. Oni su nadalje učili da Papa imade vlast samo u čisto duhovnim stvarima, a da u Francuskoj nema ni toga, jer francuska Crkva ima stare slobodštine te se može ravnati samo

po propisima i odredbama starih biskupskih sabora. Takvim su neispravnim duhom bili tada zadojeni mnogi, pa se i biskup u Besançonu protivio tomu što je svetica nosila pravila svoje Družbe na potpis Papi. Zato je otcijepio od cjeline onaj ogranak Družbe što je bio u njegovoj biskupiji zabranivši sestrama da ni za jedan dan ne smiju ni u jedan svoj samostan primiti osnovateljicu Ivanu Antidu Thouret. Ona je pak sama došla pred biskupa, kleknula pred njega da mu razloži stvar, no nije htio da je sasluša. Trpjela je mnogo, stvar je preporučila Bogu, i hrabro pošla dalje.

„Sestre moje, ja sam kćerka svete Crkve, budite to i vi sa mnom," tako bi sokolila svoje redovnice.

Red se kasnije proširio po Belgiji, Engleskoj, Egiptu, Siriji i t. d.

Ivana Antida umrla je 24 kolovoza 1826 u Napulju. Godine 1895 započeti su diecezanski procesi, godine 1900 proces u Rimu, blaženom je proglašena godine 1926 a 14 siječnja 1934 svetom.

U svojoj propovijedi iza Evanđelja sveti Otac Papa osobito je istakao svetičinu odanost i ljubav prema svetoj Crkvi i Vrhovnom glavaru sv. Crkve — Papi. Ocrtao je i jakost duha, te neustrašivost svete Ivane Antide koja

je govorila da uz pomoć Božju može učiniti sve štogod upozna da Bog zapovijeda, pa makar to bilo poći i na kraj svijeta.

Pouka. Ljubav i odanost svetoj Crkvi i Papi, vrhovnom njezinom poglavaru, mora resiti svakoga pravog katolika. Što je krmilar lađi, što je vrhovni zapovjednik vojsci, što je pastir stadu, to je Papa katoličkoj Crkvi. Papinstvo je temelj na kojemu čvrsto i sigurno počiva cijela zgrada Crkve prema onim riječima Isusovim: »Ja tebi kažem, ti si Petar t. j. Stijena, i na toj stijeni sazidaću Crkvu svoju, i vrata je paklena neće nadvladati« (Mat. 16, 18). Znadu to vrlo dobro neprijatelji Crkve, i zato napadaju svom žestinom Papinstvo. Oni su naime čvrsto uvjereni da porušivši jednom taj temelj, lako će srušiti i cijelu zgradu t. j. Crkvu katoličku.

Sv. Mihaela od Presv. Sakramenta

(1809—1865)

Mihaela Desmaisieres, podgrofica od Jorbalan-a, u djevojačkoj svojoj dobi osta bez roditelja, sama s bratom Diegom koji je svršivši diplomatske škole bio španjolski poslanik u nekoliko zemalja. Tako je i Mihaela imala prilike da boravi ne samo u rodnome gradu Madridu, nego i u Parizu, Bordeauxu, Bruxellesu i drugdje. Imala je dakle prilike da se kreće i u društvu otmjenih krugova, pa je imala pristupa i u sam španjolski dvor. Mogla je pro-

voditi najudobniji život aristokratkinje, plemkinje onoga vremena. A ona? Ništa nije držala do rodbinskog plemstva, nego je nastojala da bude plemenita dušom. Odgojena od malih nogu u pobožnosti i samilosti prema patnicima traži siromahe, hrani ih i odijeva, posjećuje ih u njihovim potleušicama. Najveća joj bijaše muka kad je na želju bratovu morala kojiputa poći u otmjeno društvo ili u kazalište, jer je to njihov društveni položaj tražio. U takvim je zgodama budno pazila da sačuva čistoću duše i poniznost, te bi se vrativši se kući bičevala i ronila suze da se održi u skrušenosti pred Bogom.

Oko sebe je skupljala djevojke i gospođe, osnivala s njima razna crkvena i dobrotvorna društva. U Madridu je uredila uzgojilište za djevojke koje su zalutale.

Osobito se sveta Mihaela isticala u pobožnosti i ljubavi k Presv. Oltarskom Sakramentu. Svakog bi dana rano ustala, pa već i u četiri sata da pođe k svetoj misi, makar bilo ne znam kako daleko do crkve, a nije joj smetalo ni najružnije vrijeme. Danomice je primala sv. pričest što bijaše u ono doba rijetkost. Dnevno je obavljala satove klečanja pred Svetootajstvom. Upirući pogled u vratašca svetohraništa razgovarala bi s Isusom iznoseći pred

Njega svoje potrebe i teškoće. Ta se velika ljubav prema Isusu Svetootajstvenom očitovala u tom što je Mihaela 1855 godine osnovala redovničku Družbu službenica Presvetog Sakramenta, i sama prva obukla redovničko odijelo, te položila redovničke zavjete.

Sv. Mihaela od Presv. Sakramenta

U samostanu je živjela vrlo strogim redovničkim životom. Propise je tako savjesno vršila da bijaše „Živa regula" (pravilo). Nakon smrti isusovca Carase bijaše joj ispovjednikom blaženi biskup Claret čiji je životopis također u ovoj knjizi opisan među blaženicima. Mihaela

je i kao redovnica zalazila još na španjolski dvor, ali samo kad bi izričito bila pozvana i tada „samo radi Boga i slave Božje", kako je sama rekla. Poticala je kraljicu prigodom takovih posjeta na krepostan život, na dužnosti koje ima kao kršćanska žena i majka. Mnoge nečedne slike, makar bile od umjetničke vrijednosti, uklonjene su na njezin poticaj iz dvorskih dvorana, a ukinuti su ili ispravljeni mnogi nezgodni običaji, bilo u odijevanju, bilo u zabavama i drugom. „Bez ikakvog ljudskog obzira rekla bi mi sve što je smatrala zgodnim za moje spasenje, a da Naš Gospodin ne bude vrijeđan", izjavila je kraljica prigodom istrage o svetičinom životu i krepostima.

Mihaela od Presvetog Sakramenta brinući se za svoje, od kolere bolesne redovnice, i sama oboli od iste bolesti, te 24 kolovoza 1865 umre puna kreposti i dobrih djela. Zbog toga i bijaše 4 ožujka 1934 pripojena kao nova dragocjena karika zlatnom vijencu svetaca katoličke Španjolske.

Pouka. Presveti Oltarski Sakramenat jest središte katoličkog bogoslužja. U svetohraništima naših crkava boravi živi Isus. Dođimo često, te Mu se poklonimo! Primanje svete Pričesti zalog je našega uskrsnuća. Sv. Crkva pod teški grijeh nalaže sv. Pričest o Uskrsu, a preporučuje češću sv. pričest, pa i svagdanju onima koji žele postati kreposni.

Sv. Lujza Marillac ud. Le Gras

(1591—1660)

Kao što u sv. Andriji Fournet imadu svoj staleški uzor svećenici, u Bernardici djevojke, a u sv. Ivani Antidi i sv. Mihaeli redovnice, tako kršćanske žene, majke i udovice imadu svoj staleški uzor u svetoj Lujzi de Marillac (čitaj Marilak) udovi Le Gras.

Svetica se rodila u Parizu 12 kolovoza 1591. Po želji rodbine u dvadeset drugoj godini — roditelji joj već bijahu umrli — udade se za Antuna Le Gras. Ozbiljno je shvaćala svoje staleške dužnosti. U njenoj je kući cvao kršćanski život. Poštivala je svoga muža, i nastojala da ga što više Bogu približi probudivši u njemu veliku mržnju prema grijehu i čežnju za krepošću. Zajedno su čitali pobožne knjige, molili, primali svete sakramente. Svome ljubljenom sinu posvećivala je nježnu materinsku ljubav, i trsila se da ga odgoji u strahu Božjem. Bolest muža i slabo zdravlje djeteta bijahu za nju velika kušnja, ali je sve snosila junački, predana u volju Božju. Iza trinaest godina bračnog života osta udovica.

Svoje je udovištvo htjela sv. Lujza da provodi po uzoru svetih udovica posvetivši se kršćanskoj dobrotvornosti. U to je vrijeme pa-

riškim ulicama i okolicom obilazio sveti Vinko Paulski sa svojim misijonarima propovjedajući siromašnom puku Evanđelje. Njegovo ga plemenito srce gonilo i na tjelesna djela milosrđa. Nastojao je da pronađe način kako bi pomogao siromasima, bolesnicima te onoj golој, bosoj i gladnoj dječici što se znala vješati uz haljine toga ljupkog čovjeka Božjeg. Zato je po selima osnivao društva kršćanske ljubavi, a u gradu je za svoje planove predobio pobožne gospođe. Sv. Lujza bijaše mu glavna saradnica u tom uzvišenom poslu. Njoj je sv. Vinko povjerio zadaću da obilazi sva takova dobrotvorna udruženja i svakoga potiče na nesebičan rad za bližnjega koji strada.

Doskora se pokazalo da bi gospođe u gradu morale imati pomoćnice koje bi dulje vremena ostajale uz bolesnike, pružale im lijekove, donosile hranu, brinule se za zapuštenu djecu i dr. Stoga sv. Vinko i Lujza Marillac sakupe nekoliko čestitih djevojaka iz okolice koje su bile spremne da se toj službi posvete. Lujza ih uze k sebi u kuću gdje ih je odgajala u redovničkom duhu. Kojiputa na mjesec dolazio bi sv. Vinko da im govori o kršćanskoj savršenosti i dobrotvornosti. Od te male obitelji posta Družba sestara milosrdnica koje se razilaze po bolnicama, sirotištima i kaznionicama, te otvaraju škole i skloništa za zapuštenu i nađenu djecu. Za vrijeme građanskih ratova kad pritisnuše bijeda i glad tako da se u samom Parizu nalazilo oko sto tisuća prosjaka, a kužne se bolesti raširiše, radile su sestre milosrdnice izvanrednom požrtvovnošću.

Sv. Lujza Marillac

Pomagale su hranom, lijekovima, odijelom; dvoreći tješeći patnike, vodeći brigu i o spasenju njihovih duša.

Družba sestara milosrdnica proširila se iz Pariza najprije u Poljsku, a zatim po ostalim zemljama.

Lujza Marillac ud. Le Gras umrije u ožujku 1660, a pod konac iste godine umro je i sveti Vinko u visokoj starosti. Prvi životopisac svete Lujze opat Gobillon ovako se čudi: „Ne može se razumjeti na koji je način ta sveta utemeljiteljica mogla izvršiti tolika djela kršćanske ljubavi. Bez obzira na vrstu nevolje, na položaj, broj osoba i udaljenost mjesta pritekla je ona u pomoć siromasima u svim bolovima tjelesnim i duševnim: djeci, odraslima, starcima; poslužujući ih u njihovim kućama, po bolnicama, zatvorima, u gradovima i na selima, u vojsci, u vrijeme mira kao i u vrijeme rata. Nije ona propustila ni jedne prilike da radi za njihov vječni spas, ili za vremeniti život, bilo to poukom, utjehom, lijekovima, hranom i t. d. Posvetila je zajedno sa cijelom svojom Družbom njihovoj službi svoje brige, svoje sile, svoj život!“

Godine 1920 bijaše ta službenica Božja proglašena blaženom, a u jubilarnoj godini Otkupljenja svetom (11 ožujka 1934). Jedno od dvaju čudesa što se traže kao preduvjet za proglašenje svetaca, bilo je i čudesno ozdravljenje Veronike Hočevar, časne sestre milosrdnice sv. Vinka iz Ljubljane.

Pouka. I čovjek bezvjerac sažaliće se nad velikom bijedom bližnjega. Ali nesebičnu ustrajnost

i savjesnost u službi nevoljnika i patnika može dati samo živa vjera i kršćanska ljubav. Koliko dobra čine čovječanstvu katoličke redovnice! I liberalne države zovu ih u svoje bolnice, sirotišta i t. d. No i sami vjernici, katolički laici rade na polju kršćanske dobrotvornosti. Muževi, žene, mladež, sve se to okuplja u dobrotvorna crkvena društva: poznate su t. zv. konferencije sv. Vinka.

Sv. Josip Cottolengo

(1786—1842)

„Ljubav Kristova goni nas“ ... pisao je sv. Pavao u poslanici II. Korinćanima (5, 14). Kršćane katolike goni, tjera i sili ljubav prema Kristu da priskoče u pomoć bližnjemu u nevolji. I tek što smo promotrili divan uzor dobrotvornosti sv. Lujzu Marillac, eto nam sv. Crkva predočuje drugi takav uzor, svetog Josipa Cottolengo (čitaj: Kotolengo) proglasivši ga 18 ožujka 1934 svecem. Svetac taj, rođen od oca porijeklom Francuza i majke Talijanke, po svojoj domišljatoj i veseloj ćudi bijaše sličan svetom Filipu Neri, a po plemenitosti srca svetom Vinku Paulskom.

Jednom je Cottolengo kao kanonik u Turinu prisustvovao smrti neke siromašne žene koju su iz bolnice istjerali i poslali u drugi grad, jer da tamo spada po zavičajnosti. Na putu je sirota izdahnula. Taj se žalosni događaj tako dojmio sveca, da je odlučio osnovati

skloništе u koje će primati bijedniке, a da ih ne pitaju tko su, kamo pripadaju i slično. Dosta je, ako je došljak putnik, bolesnik, sakat, nakazan, idiot i sl. To su jedini uvjeti primanja. Cottolengo dakle iznajmi neku kuću u Turinu, i u nju smjesti nekoliko takovih bijednika. Ali se odmah stale za to zanimati vlasti: gradski zapovjednik, ministri, pa i sam vladar. Govorilo se: kako će, čime će Cottolengo uzdržavati taj svijet? Kako može biti toliko preuzetan?" I njega samog su pitali: „Vi sigurno imate nekoga tko će sve to plaćati?" - „To se zna da imam! Plaćaće Banka Providnosti Božje". Držali su da zbija šale i htjeli službeno uredovati, pa ubožnicu zatvoriti, ali se usprotivio kralj Karlo Alberto veleći: „Pustite ga, pametniji je od nas!" Svecu pak reče: „Dragi prijatelju, ja sam uvjeren da ćete vi učiniti sve najbolje, ali što će od svega toga biti kad vas više ne bude?" — „Veličanstvo — odgovori Cottolengo — gledajte što se sad radi pred Vašim dvorom?" — „Mijenjaju stražu". — „E, tako i kad mene više ne bude, Gospodin Bog će samo izmijeniti stražu, a moja će ubožnica i dalje ostati". Gradski liječnik koji je htio skloništе zatvoriti, jer da ne odgovara svim higijenskim propisima i zahtjevima, postade doskora liječnikom iste te kuće

i njezinih stanovnika. Svetac se u Božju Providnost potpuno pouzdavao, i Bog mu je uvijek pomagao.

Godine 1842 osjeti da mu je blizu smrtni čas, pa da ne uznemiruje siromašne bolesnike i bijedniке što bijahu smješteni u njegovoj

Sv. Josip Cottolengo

„Maloj kući Božje Providnosti", ode k svom bratu svećeniku u Chieri da tamo umre: „Došao sam da kod tebe mirno umrem... Govori mi o Bogu i o raju..." Uvijek je u životu govorio: „Deo gratias — Bogu hvala" išlo mu dobro, ili zlo; dali mu za njegove siromahe

stotine, ili samo sitniš; donijeli mu sušičavog, ili kljastog siromaha. I izdahnuo je izgovarajući svoju lozinku: Bogu hvala!

Za života je sv. Josip Cottolengo osnovao dvije družbe: Družbu redovnica i Družbu redovnika koji nastaviše njegovo djelo. Najveće zaklonište imadu u Turinu. Taj dom je cijeli jedan grad bijednika, izbačenih iz ljudskog društva: siročadi, gluhonijemih, padavičavih, sušičavih, nezakonitih, uopće zapuštenih, i drugih raznovrsnih patnika. Ovo sklonište i danas još nosi naslov: „Mala kuća Božje Providnosti", jer zaista, kad sam Bog ne bi pronalazio načine, kako da pošalje pomoć i dobrotvore, ne bi to lijepo djelo moglo više postojati.

Pouka. Briga kojom Bog uzdržava i upravlja svijet zove se Promisao Božji, ili Providnost Božja. Na osobit način su predmet Providnosti Božje razumna stvorenja, ljudi. — Kršćanin u nevolji i potrebi mora pozvati kolikogod može ljudska sredstva u pomoć, ali usto treba da se potpuno preda u Volju Božju.

Sv. Pompilije Pirrotti

(1710—1766)

Na svetom je krstu dobio ime Dominik, a u mladosti je pokazivao znakove osobitog razbora. Sa zvončićem bi sazivao djecu, te im tumačio kršćanski nauk. Posebno vođen milošću Božjom u djetinjoj je već dobi provodio život žrtve i odricanja. Tada ućuti mladi Dominik u sebi poziv da bude redovnik, ali se tome usprotive roditelji. Kad mu to nikako nijesu htjeli da dopuste, a želja mu da bude redovnik već dosegla vrhunac, pobježe jedne noći u grad Benevento k redovnicima t. zv. Pobožnih škola osnovanih po sv. Josipu Kalasanciju. Poslije se smiriše i roditelji, a Dominik promijeni krsno ime u redovničko: Pompilije.

Kako je glavna svrha reda u koji je stupio Dominik poučavanje i odgajanje školske mladeži, to je i Pompilije vršio najprije učiteljsku službu, i to s velikom ljubavi prema mladeži, a osobito se trsio da je uzgoji u strahu Božjem i pobožnosti. Najmanje jednom mjesečno vodio bi učenike k sv. ispovijedi i sv. pričesti. Djeca su osjećala da ih voli, te bi u grupama trčala za njim kada bi ga opazila na ulici.

Svetac je međutim želio da i izvan škole radi za slavu Božju i privodi ljude na Božji put. Dozvoliše mu stoga propovjedničku službu. Obilazi gradove i sela, prolazi cijele pokrajine, a najviše radi u Abruzzima i u Napulju. U propovijedanju i ispovijedanju bijaše neumoran. S najvećim je žarom širio pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu i devetnicu na čast toga Presv. Srca. Prvi je uveo večernjice, blagoslove

s Presvetim Sakramentom. Nježnu pobožnost je gojio prema Bl. Djevici Mariji koju naziva „Lijepa Majka". Preporuča mnogo moliti za duše u čistilištu. Život provodi pokornički: mnogo moli i mrtvi svoje tijelo. Nikada nije jeo mesa ni pio vina, a spavao bi tek po koji sat i to na podu, dok bi ostali dio noći razmatrao, i spremao se za propovijedi. Kudagod bi prolazio, sve bi osvajao. Mnoštvo je svijeta grnulo njemu da ga savjetuje tješi i ispovijeda.

Kao što se zlato kuša u vatri, tako se i svetost kuša u progonima i trpljenju. Sveci nasljeđuju Isusa Krista nesamo u krepostima, nego i u patnjama. Čaša trpljenja nije poštedila ni našega Pompilija. Digoše se proti njega jedni iz zavisti i zloće, a drugi jer su bili krivo upućeni, krivo obaviješteni. Među svećenstvom u Napulju vladao je jansenistički rigorizam t. j. velika strogost sa grešnicima u ispovijedaonici, nalaganje teških pokora i t. d. Sveti Pompilije bio je naprotiv blage ćudi, te nije nikada nijednoga grešnika otpustio bez odrešenja, dakako da bi ga najprije potakao na pokajanje. Radi toga, a bilo je i zavisti po srijedi, tuže ga napuljskom biskupu kao štetnog po duševni napredak vjernika, te mu bude zabranjeno ispovijedati. Neprijateljima njegovim ni to nije bilo dosta, jer je svijet svejedno dolazio

Svecu, makar samo radi blagoslova. Kako su u ono doba bile česte pobune naroda, revolucije, dojave protivnici kralju da je Pompilije Pirrotti opasan i za sam javni poredak, jer imade uza se narod. I dođe zapovijed, da ga se otstrani iz Napulja. Po stražarima bude ko-

Sv. Pompilije Pirrotti

lima odvežen u Posillipo te smješten u samostan svoga reda gdje je neko vrijeme bio i zaključan u jednoj sobici. Protivnici su se naime postarali da ga ocrne i pred poglavarima, pa čak i pred najvišima u Rimu. Slali su ga zatim od mjesta do mjesta: iz Posillipa u Lugo, odatle

u Ankonu, zatim u Malfredoniju, pa opet u Ankonu, i konačno u Campi Salentina tako, da ni godinu dana nije ostajao na jednom mjestu. Svetac je sve klevete i progone snosio ustrpljivo po Spasiteljevom uzoru koji je molio za svoje neprijatelje.

U Campi Salentina prestaše progoni. Sv. Pompilije bi imenovan poglavarom redovničke kuće. Sada uze neumorno raditi oko spasavanja duša, najviše s propovijedaonice i u ispovijedaonici. Jednoć se onesvijestio ispovijedajući, a kad ga iznesoše, doskora umre taj „svetac, čudotvorac i dobrotvor" kako su ga nazivali. Narod je strgao u komadiće njegovu ispovijedaonicu i raznio je za uspomenu kao relikviju.

Sv. Crkva godine 1890. proglasila je Pompilija blaženim, a 19 III 1934 svetim zajedno sa sv. Josipom Cottolengom i karmelićankom Terezijom Margaretom Redi.

Pouka. Boli i stradanja naša su baština. Trpljenje prelazi na sve nas kao posljedica Adamova grijeha. Pobjegao čovjek kuda mu drago, križ, nevolja, boli, žalosti i progona svagdje će naći. Tko bez Boga trpi, križ mu postaje dva puta teži, a osim toga za vječnost beskoristan. Kršćanin mora nastojati da se trpljenjem okoristi. Najljepša utjeha bolnom srcu jest Presv. Srce Isusovo, izvor svake utjehe.

Sv. Terezija Margareta Redi

(1747—1770)

Iz Arezza (čitaj: Areca) bio je onaj Gvido, glazbenik, koji je izumio crtovlje za note. U istom se mjestu rodila ona čiji cijeli život ne bijaše drugo nego pjesma ljubavi k Bogu. Godine 1747 rodila se od plemenitih roditelja sv. Terezija Margareta od Presv. Srca Isusova. Krsno joj ime bijaše Ana Marija. O svojoj je mladosti sama rekla: „Isus sâm najbolje znade da od malena ne imadoh druge želje, negoli se svidjeti Njemu i postati svetica". U devetoj je godini predadoše roditelji na uzgoj benediktinkama u Firencu. Živjela je anđeoskim životom, čistoću duše nikada nije ničim okaljala. Jednom misleći da je učinila laki grijeh, proplakala je cijelu noć dok je nije ispovjednik uvjerio o protivnom. Vele da je jednoga dana u svom srcu čula glas koji joj reče: „Ja sam Terezija od Isusa (Avilska); hoću da i ti dođeš među moje kćeri" t. j. karmelićanke. Nikome nije tada o tom govorila.

Vrativši se iz konvikta kući, živi tiho i povučeno, obavlja i dalje svoje pobožnosti, sa svima je ljubazna. Navršivši sedamnaestu godinu, otkrije roditeljima želju da pođe u karmelićanke. Pođe s ocem na brdo Alverno gdje

je sv. Franjo Asiški primio sv. Rane, te tu zadobije nove snage za izvršenje svoje namisli i Božjeg poziva. Zatim stupi u karmelićanski samostan u Firenci.

Uvijek je točno vršila samostanski red i održavala savjesno šutnju kad bijaše propisana. Sabrana je bila u Bogu, poslušna, ljubezna prema svima. Jer je mnogo trpila od velikog čira na koljenu, operiraše je, a ona zatim moli liječnika i prisutne redovnice za oproštenje što je jedamput od boli zajauknula.

Najprije je vršila službu pomoćnice u bolnici, a zatim je i sama bila bolničarka. Naslada joj bijaše spremati sakristiju, brinuti se za svjetiljku pred Svetohraništem i mesti kor. Boraveći u vrtu, gledala bi nebo, cvijeće, kukce i ptičice, razmatrala u svemu ljepotu i veličinu Božju i pjevala pjesmu Božje ljubavi.

Jednoga dana ćuti Terezija Margareta strašne grčeve u želucu, i doskora umre u cvijetu mladosti navršivši 22 godine, od toga 5 u samostanu.

Kratak život! A djela? Nema tu naoko velikih djela, golemog izvanjskog apostolskog rada kao što to vidjesmo kod drugih svetaca. A ipak svetica!? Da, svijet možda ni ne bi bio pomišljao na svetost njezinu da to nije sam Bog očitovao sačuvavši njezino tijelo neraspadljivo, i učinivši čudesa po njezinu zagovoru. A što je njezinim malenim djelima dalo toliku vrijednost u očima Božjim? Čisto srce i ljubav! Tolika ljubav k Bogu plamsala je u njezinu srcu da bi padala u zanos ili ekstazu kad bi se čitale u koru riječi sv. Apostola:

Sv. Terezija M. Redi

„Deus caritas est — Bog je ljubav". Blaženom je proglašena godine 1930 a svetom 19 ožujka 1934.

Pouka. Hoćemo li da nam djela budu zaslužna za nebo, nastojmo da proizlaze iz čista srca (barem bez teškoga grijeha) i da budu začinjena ljubavlju prema Bogu. Probudimo često dobru nakanu i čin ljubavi.

Sv. Ivan Bosco

(1815—1888)

Don Bosco (čitaj: Bosko) — ime po svem svijetu poznato, ime je sveca blagosti i čistog veselja. O njemu i njegovu radu dale bi se napisati, a i napisane su, premnoge knjige (kod nas izdali Salezijanci u Zagrebu), zato će biti manjkavo ovo što smo u nekoliko stranica saželi. Ipak, pokušaćemo i to da bude zbirka svetaca Jubilarne Godine potpuna.

Ivan Bosco bijaše seljačko dijete. U trećoj godini posta siroče bez oca. Onaj koji će biti otac sirotana bio je sam sirotan. Domaći odgoj primi od svoje majke Margarete. Žena je to bila jednostavna, ali vrlo razborita i prožeta milošću Božjom. „Treba, Ivane, svakog prosjaka lijepo primiti, jer u njemu primamo samoga Spasitelja" govorila je majka. Učila ga da bude iskren, podučavala u katekizmu i molitvama. Ivan se svagda sjećao njezine nauke: „Bog te uviđek i svagda vidi", a vrlo mu se svidjela i pjesmica, što bi je pjevale bake kad bi pratile Svetootajstvo, što Ga je župnik nosio bolesniku: „Jednu dušu samo imam, ako tu izgubim, što će od mene biti!" — Znao je Bosco i razne igre. On kojemu će igra biti sredstvo za osvajanje duša, i sam je morao

biti vješt dječjim igrama. Dok ga nije majka poslala u susjedno selo u školu pasao je kod kuće kravu. Školu je držao kapelan jer pravih škola još nije bilo. Pet kilometara prevaljuje Ivan svakog jutra do škole, a isto toliko navečer kad se vraća kući. Polubrat se njegov

Sv. Ivan Bosco

ljuti što Ivan ide u škole. Neka radije pomaže kod kuće u gospodarstvu, ta knjige su samo razbibriga za besposlenu gospodu. I morade Ivan ostati kod kuće. U slobodnim časovima okuplja oko sebe djecu, fakinčiće. Zabavlja se s njima. Upozna se i s onima iz susjednih se-

la da od njih nauči novih igara za svoje male prijatelje. No nije igra bila radi igre. Najednom bi prekinuo zabavu govoreći: „Izmolite sad samnom litanije, onda ćemo dalje!" Ili: „Pokazaću vam tu i tu vještinu kad izmolimo deseticu krunice". Hoda po užetu, a kad dođe na sredinu, stade zanosno i izgovori pred svima prisutnima propovjed koju je u jutro u crkvi slušao. Jednom usne ovaj san: Vidi četu djece. Jedni se smijali, drugi igrali, svađali, a neki i psovali. Bosco čuvši kletve priskoči da ih umiri, kad li mu se javi čovjek sav u sjaju i reče: „Ne batinama, nego samo blagošću i ljubavlju predobićeš ove svoje prijatelje. Nastoj ih poučiti o grdobi grijeha, a o ljepoti kreposti!" U taj čas dječurlije nesta, a mjesto njih vidje same jarce, pse, mačke, medvjede i ostale životinje. Ukaže mu se Gospođa, majka onog čovjeka, govoreći: „Ono što će se sada dogoditi od ovih životinja, ti ćeš provesti kod one djece." One pak životinje pretvore se u čiste i mile jaganjce koji su veselo poskakivali oko onog Čovjeka i Gospođe. U tom je snu sadržan životni poziv don Bosca, označeno polje njegova rada i način postupka s djecom. Ivan vruće želi postati svećenik. Godine prolaze, a on još uvijek kod kuće. No Bog se pobrinuo: Išao jednoć Bosco iz susjedne župe

sa misijskih propovijedi. Bio je u društvu s narodom i kapelanom iz Murialda, koji se zvao don Calosso (Kaloso). Svećenik uputivši se sa dječakom u razgovor upozna njegovu nadarenost i reče: „Ti moraš nastaviti škole; dođi k meni, ja ću te podučavati." Don Calosso nije samo Ivana učio latinsku slovnicu, nego ga odgajao i u krepostima, te položio temelje njegovoj svetosti. Polubrat Ivan opet prigovara i progoni ga a ovaj odlazi u službu k nekoj obitelji Moglie gdje pase blago. „Nije to obično dijete", govorila je gospodarica, „mjesto da psuje, on moli i pjeva". Gospodar je njegov svjedočio da ga je našao jednoć na livadi kako kleči u zanosu. Igrama k sebi privlači djecu, a tada ih potiče na pobožnost, poučava u katekizmu i t. d. Za zimskih se nedjelja sastaje s djecom u sjeniku. Njegova lozinka bijaše: „Uvijek, dečki, budite radosni". Sistem veselja, to je sav njegov pedagoški sistem. Žalosnog i turobnog mladića nije si mogao zamisliti.

Dvije godine je već Bosco služio, kad li jednoga dana dođe po njega brat njegove majke, i opet ga odvede u školu don Calossu. Taj dobri svećenik doskora umre, a Bosco pohađa školu u Castelnuovo. No tamošnji ga je učitelj bez razloga prezirao i mrzio, te govo-

rio da Bosco nije za školu nego za štalu. Zato majka odvede Ivana u gimnaziju u grad Chieri; tada mu je bilo već šesnaest godina.

Da se može uzdržavati, Bosco poučava djecu, bude i konobar, stolar, postolar. Bog je htio da onaj koji će kao otac zapuštene mladeži putiti je u razne zanate, i sam prokuša pojedine struke. Osnovao je među mladeži „društvo veselja" gdje bi među igre upleo pouku i pobožnost. Svršivši gimnaziju primljen je u sjemenište. Prigodom izbora staleža rekla mu je majka: „Hoću da dobro ispitaš taj korak, a onda slijedi zvanje koje upoznaš kao svoje. U to se ja ne pačam; neka to u prvom redu odredi Bog. Za me se ne brini. Ja od tebe neću ništa, ne očekujem ništa. Pamti: rođena sam u siromaštvu, u siromaštvu hoću da i umrem. Dapače, uvjeravam te, odlučiš li se za svjetovnog svećenika, pa po nesreći postaneš bogat, znaj, da te neću ni pogledati." Bosco se uvijek sjećao sa zahvalnošću tih majčinih riječi. Svršivši bogoslovske nauke otslužio je prvu svetu misu u Castelnuovo. Tu osta neko vrijeme kapelan, a zatim bude poslan u Torino (Turin). U tom gradu zalazi u bolnice i sirotišta, razgleda i „Malu kuću Providnosti" koju smo opisali u životopisu sv. Cottolenga, pohađa sužnje po zatvorima. Našavši u tamni-

Sv. Ivan Bosco okružen dječacima

cama mnogo mladića, pomisli u sebi: „Da su ti mladići imali dobra prijatelja koji bi se za njih pobrinuo, pripazio na njih, u vjeri ih poučio, tko zna, možda ne bi bili zašli u propast i dospjeli u tamnicu". Tada odluči da će oko sebe skupljati zapuštenu mladež. I doista! Zamazane, poderane, kozičave, krmeljive, gnjidave i hrome privukao je k sebi jednako kao i uredne, lijepe i zdrave. Neka mu markiza otstupi u svom zakloništu dvije sobe gdje će se mladež okupljati, a uredi im i kapelicu sv. Franje Saleškoga gdje će obavljati pobožnosti. No doskora bude im gostoprimstvo otkazano, sele na drugo i treće mjesto, jer nitko nije htio da dugo ima posla sa don Boscovom „fakinčadi". Konačno se nađu na nekoj livadi izvan grada. Don Bosco najmi neku kućicu i uredi kapelicu, u kojoj bijaše prva Misa na Uskrs, i svi su bili razdragani, jer odatle ih nitko ne može otjerati. Pod konac prve godine znalo bi ih se nedjeljom ovdje sastati i do sedam stotina. One koji bijahu bez ikoga svoga primao je stalno k sebi, davao im stan i hranu, tražio im posla. Uputio bi se don Bosco i gradom te prosio darove od bogataša govoreći: „Ja vas oslobađam od skitnica, kradljivaca, razbojnika; dužnost je zato vaša da mi pomognete!" Konačno je kupio zemljište i

kućicu koju je prije imao u najam, doveo je k sebi i majku da vodi kućanstvo. Majka bijaše već starica, pa ne bi na sve mogla dospjeti, zato si Bosco kojiput načini kuharsku kapu od papira i s majkom priređuje ručak za svoju mladež. Za nekoliko je godina proširio zgrade na toliko da je kod sebe mogao imati stalno na stanu i hrani oko stopedeset mladića. Sve bi ih on nastojao uposliti znajući onu izreku: Dosada je jastuk vražji.

Našao je Bosco sebi i pomagače i saradnike među pobožnim vjernicima, laicima. Osnovao je i Družbu kćeri Marije pomoćnice i Družbu redovnika Salezijanaca. Sav njegov pokret nosi ime: salezijanski, jer je za nebeskog zaštitnika izabrao sveca blagosti, sv. Franju Saleskog. Imao je don Bosco kao i njegovo djelo mnogo protivnika. Mnogi ga nisu razumjeli. Kad su se pak krivovjerci počeli širiti u Turinu, Bosco izdaje „Katoličko štivo", te ga širi kao ustuk proti krivovjerskom otrovu. Htjedoše ga i ubiti, ali se upravo čudom Božjim spasio. Kad se raširila Salezijanska Družba, poslao je don Bosco misionare u Ameriku, kasnije i u druge poganske zemlje. Sam je išao u Francusku, Španjolsku, Austriju, da svijet upozna sa svojim pokretom, da nađe salezijanskih saradnika. Dogodiše se mnoga čudesa

još za njegova života. Navršivši više od sedamdeset godina, umre taj veliki apostol mladeži. U godini riješenja rimskog pitanja (1929) proglasio je don Bosca papa Pijo XI blaženim, a u Jubileju ljudskoga Otkupljenja svecem, i to na Uskrs 1 travnja 1934 uz izvanredne svečanosti, i uz sudjelovanje od nekoliko stotina tisuća vjernika.

Pouka. Ono što je radio sv. Ivan Bosco kao dječak kad je skupljao oko sebe drugove, poučavao ih u vjeri i upućivao u pobožnost te nastojao da zamrze grijeh, a zavole krepost; ono što su radili vjernici, što su pomagali don Bosca u njegovom svećeničkom radu, sve to nije drugo, nego ono što se danas zove: Katolička Akcija. Katolička Akcija je sudjelovanje vjernika, laika u apostolskom radu svećenstva. Osobito u naše dane kad je malo svećenika, Papa i biskupi mnogo preporučuju Katoličku Akciju. Vjernici koji pod nadzorom svećenika vode vjerska društva, šire dobru štampu, brane vjeru, poučavaju druge u vjerskim istinama, dovode ih u crkvu i k sv. sakramentima, te ih i inače potiču na dobro ili im dobro čine, svi ti rade na širenju kraljevstva Kristova.

Sv. Konrad od Parzhama

(1818—1894)

To bijaše, kako se ono veli, rođeni svetac. Ivan Krstitelj bilo mu je krsno ime, Birndorfer prezime, a Parzham u Bavarskoj rodno mjesto. Koji su promatrali njegov život i ponašanje već u djetinjstvu, znali bi reći: „Birndorfer

Hanzi još će postati svetac". Umru mu roditelji, a odgajaju ga starije sestre. Kad bijaše ponarastao obavlja gospodarske poslove. Svaki slobodan čas iskoristi za molitvu u kojoj bi katkada i cijelu noć proveo. Po kiši i snijegu, preko nabujalih potočića, svakog jutra ide u tri četvrt sata daleku crkvu, te bi ga već u četiri sata našao zvonar gdje kleči na crkvenom pragu. Volio je hodočastiti u razna zavjetna svetišta, upisao se u mnoga pobožna i molitvena društva, među ostalim u treći red sv. Franje. Tako je Ivan sprovodio svoju mladost živeći gotovo manastirskim životom dok se njegovim vršnjacima milile zabave, piće, ples, hrvanje. U trideset i trećoj godini života pokuca na vrata kapucinskog samostana u Altöttingu i zamoli da ga prime za redovnika, brata i laika. Otada je pod redovničkim imenom Konrad prožívio kod Marijinog prošteništa u Altöttingu četrdesetjednu godinu kao samostanski vratar.

I taj vratar, da bude svetac, podignut na čast oltara?! Zašto ne?! Pomislite kolika se samo ustrpljivost tražila od njega.

Više od tristo tisuća hodočasnika posjetilo bi svake godine to svetište, a nekoliko tisuća od tih zakucalo bi na samostanska vrata. Jedan hoće ovo, drugi ono, jedni traže upute,

drugi kupuju medaljice i krunice, daju čitati svete mise, daruju svetište. On upisuje sve, plaća račune, vodi knjige, traži i poziva oce ispovjednike kad ih tko traži. Sve to on radi strpljivo i šutljivo četrdesetjednu godinu! Pa onda njegova pobožnost! Čovjeku koji po cio dan stoji u velikom saobraćaju s ljudima, prijeti opasnost da se rastrese, da postane mlak, a jedino sredstvo da se opet sabere i obnovi u sebi želju za krepošću, jest molitva. Konrad je umio cio dan sačuvati sabranost. Ipak se uveče kad zatvori samostanska vrata, povlači u neku sobicu, čiji prozorčić bijaše okrenut glavnom oltaru samostanske crkve, i tu moli po čitave sate. O ponoći je ustajao s braćom na molitvu u koru, a poslije ne bi više ni lijegao dok mu to nisu zabranili poglavari radi slaboga zdravlja.

A Konradova ljubav prema bližnjemu! Kako je ona velika i lijepa! Koliki su prosjaci dolazili na samostanska vrata! Kolikoputa bi sebi otkinuo da dade njima. Poslije samostanskog ručka otišao bi u kuhinju i pokupio za siromake sve što je ostalo. Jedanput neki prosjak kušavši juhu odrinu je od sebe i baci žlicu vičući: „Žderi si to sam!“ Čovjek bi na to planuo, ali Konrad? Dođe, mirno uzme zdjelicu govoreći: „Donijeću ti nešto drugo“. —

A siromašna dječica, kako su se ona rado oko njega okupljala! Stali bi u hodniku, uprli oči u sliku Majke Božje i izmolili: Zdravo Marijo! Znali su da to želi brat Konrad. I on bi zajedno s njima molio, a onda bi im dao hrane. Osobito nježnu pobožnost gojio je Kon-

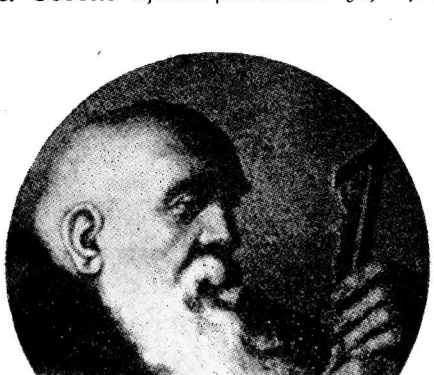

Sv. Konrad od Parzhama

rad prema Majci Božjoj. Od mladosti dnevno moli krunicu, a u samostanu i Službu — oficij — Bl. Dj. Marije. A koliko je sati proklečao pred čudotvornim Njezinim kipom u altöttinškom svetištu! Za križ pako je govorio: „To je moja knjiga“.

Takav je život provodio ovaj samostanski vratar, i tek tri dana prije smrti napustio je svoju službu govoreći: „Oče gvardijane, dalje ne ide!“ Bilo mu je 76 godina kad je umro.

Sv. Konrad propovijedao je svojom pojavom koja je potakla mnoge grešnike na obraćenje, a pravednike na krepost. Djetinja vjera, sjedinjenje s Bogom, ustrajna molitva, tihi i skriven rad, nesebična ljubav k bližnjemu, to su vrline sv. kapucina Konrada. Njegov život bijaše Bogu mio, a to je Gospodin Bog i čudesima pokazao. Crkva ga je 1930 godine proglasila blaženim, a na Duhove 20 svibnja 1934 svetim. Iako je sveta Godina završila Uskrsom te određena kanonizacija sv. Konrada za Duhove, ipak među životopise jubilarnih svetaca treba uvrstiti i njegov, jer je dekret o njegovu proglašenju izdan u jubilarnoj godini, i jer se prvotno namjeravalo tu svečanost obaviti prije Uskrsa, 19 ožujka zajedno s kanonizacijom sv. Cottolenga, Pirrottia i sv. Terezije M. Redi. No sv. Otac papa je htio da se Konradovo proglašenje obavi zasebno, jer je valjalo poniznog i skromnog njemačkog kapucina što življe staviti pred oči današnjem oholom svijetu, osobito nekima u Njemačkoj koji se u oholosti svoga duha primiču poganstvu, te su spremni da kod toga pogaze i svoju katol. vjeru.

Pouka. Primjer sv. Konrada kazuje da se čovjek može posvetiti i u najnižem staležu. Prvi i glavni uvjet za kreposno življenje i napredak je savjesno vršenje svoga zvanja i svojih staleških dužnosti. Tko najnižu službu vrši i najneznatnije poslove obavlja, ako to čini s vrhunaravnom nakanom, sabire pred Bogom jednake, a i veće zasluge od onoga koji je velikim djelima proslavio svoje ime pred svijetom, i bio nazvan dobrotvorom čovječanstva.

Blaženici

U uvodu na početku drugog dijela ove knjižice opisan je pojam blaženika u katoličkoj Crkvi, i postupak kojim službenici Božji mogu doći do tog naslova i te časti. Vrijedno je opisati ovdje sam obred proglašivanja blaženika.

Crkva sv. Petra bude iznutra obložena sagovima te iskićena brojnim lusterima. U 9 sati dođu u svetište kardinali i ostali članovi kongregacije sv. Obreda. Kardinal pretsjednik Kongregacije daje da se pročita dekret o beatifikaciji te izvještaj o čudesima što su se zbila na zagovor onoga tko će biti proglašen blaženim. Zatim se spusti zastor sa oltarne slike, a ukaže se lik blaženika odnosno blaženice u moru svijetla. Pljesak zaori crkvom, orgulje zagrme, a sav narod zapjeva „Te Deum". Ne možeš u tom času ganuća drugo, nego gledati sliku novog blaženika i šaptati: „Mirabilis Deus in sanctis suis, — divan li je Bog u svojim svecima." Kardinal tamjanom okadi relikvije

novog blaženika, te služi svečanu svetu Misu. — Tako je prije podne. Poslije podne u pet sati opet se napuni bazilika. Doći će sv. Otac Papa da se pokloni novom blaženiku. Uz zvuk srebrnih truba, uz pljesak i vesele povike bude Papa unešen u crkvu. Pjeva se crkvena himna, a sv. Otac podijeli blagoslov sa presv. Sakramentom. Nato je sv. Ocu predan srebrni relikvijar sa nešto blaženičinih ili blaženikovih moći te njegov životopis. A kada sv. Oca prate iz bazilike, pljesku i povicima na svim jezicima ne zna se mjere ni kraja. On se samo smiješi i blagosilja rukom unaokolo. Oduševljenje i ljubav njegove duhovne djece neka mu bude utjeha i nagrada za trud i muke što ih mora danomice podnositi upravljajući lađom Petrovom.

A tko su novi blaženici?

Bl. Marija Eufrazija Pelletier
(1796—1868)

Bila je redovnica. Rođena u Francuskoj 1796. Otac joj, po zanimanju liječnik, ostade uzoran katolik, i za vrijeme najljućih nasilja u doba francuske revolucije. Prve nauke svršila je kod Uršulinki, a i kasnije je odgajana kod redovnica u zajednici s drugim djevojčicama među kojima je uvijek bila anđeo mira. Ružica (to joj bijaše krsno ime) od malena je volila ljepotu Službe Božje i katekizam. Inače bijaše vrlo živahne ćudi, ali uvijek zauzeta za dobro i odrešita. Jednog dana reče joj neka redovnica: „Pazi dobro, Ružo, ti ćeš biti anđeo ili đavolčić..." „Postaću ja redovnicom", odgovori odrešito djevojčica. „Ti redovnica, s tom ćudi kakvu imaš..." — „E, znam ja... moraću da se mnogo svladavam, no ja ipak hoću da budem redovnica!"

U osamnaestoj godini stupi u družbu časnih sestara koju je utemeljio sv. Ivan Eudes. Toliko je u kreposti napredovala, da su je već u dvadesetdevetoj njenoj godini izabrali za

glavaricu u Toursu. Kasnije uz dozvolu biskupa pođe s nekoliko sestara u grad Angers gdje u kući starog samostana „Dobri Pastir" (koji je za revolucije propao) osnuje novi samostan. Taj ogranak Družbe razvio se sasvim samostalno po Francuskoj, Italiji, Belgiji, Bavarskoj,

Bl. Marija Eufrazija Pelletier

Engleskoj, Njemačkoj, Austriji, Irskoj, Holandiji. Poslala je Blaženica svoje redovnice i u sjevernu i južnu Ameriku, Aziju, Afriku, Australiju da rade i u misijama oko spasavanja duša. Na tisuće svojih duhovnih kćeri dala je u službu čovječanstva: kršćana i pogana, bijednih, nevoljnih i neukih.

Umrla je 1866 g. baš pred nedjelju „Dobrog Pastira". Nakon što su dokazane njezine velike kreposti, i utvrđena čudesa koja se po njezinom zagovoru dogodiše, proglašena je 30 travnja 1933 blaženom.

Pouka. Duša je djeteta kao vosak. Kao što se u vosak može utisnuti svakovrsni pečat, tako se i u dječju dušu može utisnuti i dobro i zlo. Dobar roditeljski i školski odgoj ostavlja temelje sretnog, i zemaljskog života djeteta, i temelje vječnog spasenja, a mnogom djetetu, kako vidimo, otvara i put k svetosti. — Jao onomu tko u dječje srce usadi klice zla! Roditelji i uzgojitelji, budite svijesni svoje velike odgovornosti!

Bl. Vincencija Gerosa

(1784—1847)

Kćerka kožarskih obrtnika iz Lovere, mjestanca biskupije Brescia u Italiji. U ono doba nije još ondje bilo pravih škola; nešto malo čitati i računati naučiše je roditelji i ukućani. Jedina joj knjiga bijaše molitvenik, a jedina šetnja put od kuće do crkve i natrag. Bijaše skromna u hrani i odijevanju, a vrlo čedna u ponašanju. Još kao djevojčica znala bi se sakriti u poljsku kućicu gdje bi bičevala tijelo svoje, a veliku je pobožnost gajila prema sv. Janji (Agnezi). Kad joj pomriješe roditelji, upotrebljava svoju imovinu za pomaganje sirotinje i neuposlenih. Sakuplja oko sebe djevojke, te

uz znanje i odobrenje svećenika osniva u svojoj kući neku vrst Marijine kongregacije. Te bi

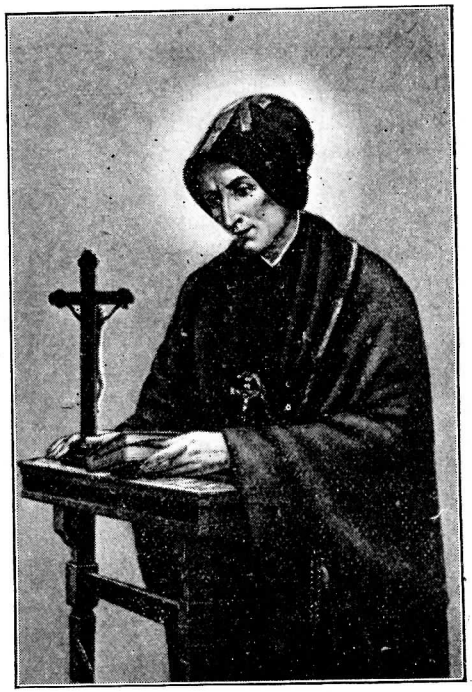

Bl. Vincencija Gerosa

se djevojke sakupile iza sv. Mise, molile Mali Časoslov Bl. Dj. Marije, te nešto pobožna čitale. One su kitile crkvu, prale crkveno rublje,

popravljale crkvena odijela, a pohađale i bolesnike u čemu se osobito isticala sama Gerosa (čitaj: Đerosa) radi čega bi je i zvali u cijelom onom kraju „doktoricom".

U isto vrijeme pojavila se u Lovere i druga pobožna djevojka, sada već i ona blažena, Bartolomeja Capitanio (čitaj: Kapitano). Ona je počela djevojčice poučavati u školskim predmetima. U zajednici s Vincencijom Gerosom poprave neku staru zgradu, i to je imao biti župski dom u kojem se nedjeljom znalo skupiti mladeži, i do tri stotine. Doskora urediše školu i bolnicu. Bl. Bartolomeja Capitanio bila je učiteljica, a bl. Vincencija bolničarka. Nijedna se nije htjela smatrati glavnom, prvom. Bartolomeja bi govorila: „Ja sam premlada", a Gerosa bi se ispričavala: „Ja sam preglupa". O, blažena poniznosti! Sa nekoliko uzornih djevojaka osnuju one redovničku družbu, kojoj su primijenile pravila sv. Vinka Paulskog. Bartolomeja nato umre, još vrlo mlada, a Gerosa je molitvom i žrtvom ne samo očuvala od propasti, nego još povećala i razgranila Družbu koja danas broji 6.700 redovnica u 550 kuća.

Osobite su kreposti bl. Vincencije Gerose: ljubav k siromasima i patnicima, živa vjera i pouzdanje u Božju Providnost, te duboka poniznost. Jednom je tako jadikovala pred oltarom u kapelici: „O Isuse, promijeni mi, uzmi mi ovu moju glavu", a jedna je novakinja na to dodala: „A daj je meni!" — Radi njezine dobrotvornosti zvali su je tetkom cijeloga kraja. Kad je g. 1847 umrla, sve je govorilo: „Zaista, to je bila svetica!" Provedena su istraživanja o njezinim krepostima, a 7 svibnja 1933 proglašena je blaženom, nakon što su dokazana dva čuda koja su se zbila po njezinu zagovoru. Ozdravište g. 1921 dvije redovnice od kojih je jedna nakon ozdravljenja otišla u indijske misije. Za njezino se ozdravljenje tako ustrajno molilo da su izvršene dvadeset i četiri devetnice, a tada se dogodilo čudo.

Pouka. Sv. Jakob u svojoj poslanici poučava kršćane: »Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova: zauzeti se za sirote i udovice u njihovoj nevolji i držati sebe neokaljana od svijeta« (1, 27,) a Isus je u govoru na gori rekao: »Ne sabirajte sebi blaga na zemlji gdje ga moljac i rđa ništi, i gdje tati potkopavaju i kradu, nego sabirajte sebi blago na nebu...« (Mat. 6, 19-20). Stoga, ako nam je Bog dao imetka više nego nam treba za naše čedno uzdržavanje, dobro upotrebimo suvišak pomažući siročad, uboge i bolesne.

Bl. Gemma Galgani

(1878—1903)

Na oltaru u bazilici sv. Petra otkriven je 14 svibnja 1933 novi blaženički portrait. Ovaj kao da je osobito zanimljiv i privlačiv.

To je blažena Gemma Galgani (čitaj: Đema). Njezin otac Henrik Galgani bio je ljekarnik u malenom mjestu podno toskanskih Apenina. Supruga mu Aurelija god. 1878 rodi četvrto dijete, djevojčicu. Krsni je kum želio da maloj bude ime Gemma što znači biser. Ali majka, pobožna žena, nije htjela o tom ni čuti. „Dijete s tim imenom teško će doći u raj; zar ima koja svetica takvog imena?" „Sami biseri — gemme — su u raju, pa se nadamo da će i to dijete postati rajskim biserom", odgovori netko upravo proročkim riječima.

Djevojčica od naravi sklona na molitvu i pobožnost sve je više napredovala kraj kreposne majke.

Bilo joj je istom osam godina kad joj umre dobra majka u 39 godini svog života od sušice. Gemma bude poslana k redovnicama u institut sv. Zite. Tu je napredujući u školskim predmetima sticala i vjersko znanje i pobožnost. No doskora morade stalno ostati kod kuće, postati odgojiteljicom svoje braće i sestara. Velike se kušnje oboriše na obitelj. Brat klerik oboli od sušice i umre. Na bolest i sahranu žene, a zatim sina otac je Gemmin mnogo potrošio. Usto, kako je bio dobar i pošten, izvaraše ga mnogi kod posla, on osiromaši, radnja mu dođe pod stečaj. Imovina

bude rasprodana, a obitelj se nađe u bijedi. Brzo se iza toga razboli i otac, i umre. Djeca ostadoše sama, siročad bez roditelja. Neka tetka uzme Gemmu u svoju kuću. Doskora nađe tetka svojoj sirotici i priliku udaje za nekog čestitog mladića. No Gemma koja je

Bl. Gemma Galgani

svoje osjećaje očistila i svoje kreposti ojačala u vatri patnje i trpljenja, poput prvih kršćanskih djevica odgovori mladiću da se ne će udavati, jer se zaručila s Isusom koji je jedini predmet njezinih misli i osjećaja.

Od tetke se vratila Gemma doskora kući među braću. Kad se tako oslobodila, svijeta i

potpuno predala Isusu, započeo se u njenoj duši mistični život. Najprije je pretrpila tzv. mističnu noć sjetila i duha, ćutila je u sebi na osobito jak način strahotu grijeha te veličinu boli i muka Raspetoga Isusa; češće je padala u ekstatički zanos, osobito četvrtkom navečer i petkom. U svojim je vizijama gledala Raspetog Isusa, Djevicu Mariju, Sv. Gabrijela od žalosne Gospe te svoga Anđela čuvara. Uoči blagdana presv. Srca Isusova zadobije na svom tijelu stigmata, znakove Rana Isusovih. Usto je patila neopisive boli, budući da je sama pristala da bude žrtvom Isusu za grijehe i nezahvalnost svijeta.

K tome su pridošla i vanjska poniženja. Ukućani nisu vjerovali u njezinu pobožnost i izvanredne znakove, nego su se zajedno sa drugima rugali. Jedan brat je imao naviku teško psovati. Kad bi ga Gemma čula gdje psuje, tako bi se nad njim zgrozila da bi joj navalila krv.

Članovi dobre i bogate porodice Giannini uzeše patnicu Gemmu u svoju kuću. Iako su već imali jedanaestero djece, prigrlili su i nju kao svoju. Pomagala je u kućnim poslovima: spremala sobe, poslužívala kod stola, oblačila i pazila na djecu. Odlikovala se marljivošću i ljubavlju k bližnjemu. Ne bijaše joj zlo u tom

novom domu, no ona je ipak dobro osjećala da je siroče bez roditelja u tuđoj kući, i zato bijaše uvijek skromna i ponizna. Da se ne uzoholi zbog izvanrednih mističnih darova, tražila je i pripremala si razna poniženja.

Umrla je 1903 godine na glasu svetosti navršivši 25 godina života.

To djevojče živjelo je u pokori i trpljenju kao žrtva pomirnica baš na prelazu 19 vijeka u 20 kad je i papa Leon XIII pozvao sav svijet na molitvu i pokoru za grijehe minulog stoljeća. A u jubileju ljudskog otkupljenja Gemma Galgani proglašena je blaženom.

Pogledao sam u Žepićev latinsko-hrvatski riječnik da vidim kako autor prevodi riječ: gemma. I u njemu stoji: Riječ gemma znači pupoljak, dragi kamen, pečat, biser. Ova sva četiri značenja dadu se lijepo primijeniti na bl. Gemmu.

Pojava bl. Gemme Galgani osobito je privlačiva: Ta živjela je u naše doba, još ima živih koji su je poznavali. Živjela je u svijetu kao djevojčica, kao djevojka. I ta je djevojka sada blažena. Kako divan uzor imadu u njoj djevojke i uopće mladež naših dana.

Pouka. Zla društva, zli primjeri, zle knjige, novine, kina, pretstave, plesovi, sve to danas vreba na duše mladeži da ih upropasti. Samo uz mnogo

Božje milosti, uz zagovor i primjer nebeskih stanovnika, a osobito čestim primanjem sv. Pričesti moguće je da čistih duša prođu kraj zapreka i zamki koje im postavlja sadašnji svijet, i život u njemu.

Bl. o. Josip Pignatelli D. I.
(1737—1811)

Blaženi Josip Pignatelli (čitaj: Pinjateli) rodio se u Saragozi, u Španjolskoj 1737 godine iz kneževske obitelji. Već kao dječak ostaje bez roditelja. U 15 godini života ostavlja braću i bogatstvo svoga doma, te odlazi među isusovce. Kao mlad isusovac razvio je zamjernu djelatnost: Po tadanjem običaju propovijeda on na trgovima, profesor je školske mladeži, brani Družbu od klevetničkih napadaja, razgranjenih po knjigama i časopisima. Mnogobrojni odličnici dolaze k njemu po savjete, on pohađa sužnjeve u zatvoru, i nijedan na smrt osuđeni ne umire nepokajan uz njegovu pobudu i pomoć. Zato su ga neki i nazivali ocem obješenjaka, a on se više ponosio time, negoli svojom kneževskom titulom. Istom mu je bilo 30 godina, kad li budu isusovci bez ikakovog dokaznog postupka protjerani iz Španjolske i deportirani na otok Korziku. Španjolski naime kralj Karlo III bijaše okružen kamarilom nesklonom isusovcima. Ova ih ocrni pred

kraljem da bune narod — a oni su jedini po trgovima mirili narod — da su spremali zasjedu kralju i t. d. Zato je kralj, unatoč žestokih protesta papinih, deportirao redovnike družbe Isusove na Korziku, a da nije naveo ikoji razlog, ikoju njihovu krivicu. I naš dobri o.

Bl. Josip Pignatelli

Josip Pignatelli u najboljoj dobi od 30 godina ostavlja svoju dragu domovinu Španjolsku, premda ga brat plemić nagovarao da će mu od kralja isposlovati slobodan boravak u domovini, samo ako se odreče Družbe Isusove. No on polazi da dijeli na Korzici sudbinu sa braćom svoga reda. Ali Burbonski dvor ne

miruje. Prave pritisak na papu Klementa XIII da sasvim ukine Družbu Isusovu premda je papa neposredno prije toga izdao bulu „Apostolicum pascendi munus“ u kojoj hvali isusovce i ističe njihove prevelike zasluge za vjeru i Crkvu. Papa piše oštro pismo Karlu III u kojem mu kliče:

— Što će reći svijet, Sire?! Što će reći nebo, Sire!?

Nije koristilo, zakon o izagnanju isusovaca je ostao na snazi.

Papa Klement XIII borio se žilavo do zadnjeg časa. Ali kad je iza njegove smrti zavladao Klement XIV, osilili su se Burbonci. Oni se zagroze papi, da će, ako on ne ukine isusovce, Crkvi oduzeti posjede u Španjolskoj izvesti raskol i otpad od katoličke Crkve. Papa žalosnim srcem 1773 godine ukine isusovačku družbu. No ona nije bila time sasvim ukinuta. Njezin potpuni prekid spriječiše inovjerci: Protestant Fridrich II u Pruskoj i carica pravoslavka Katarina II u Rusiji. Spomenuta carica zadržala je isusovce zato što je kod stupanja na prijestolje obećala da će obzirom na katoličku vjeru, ostaviti sve onako kako je našla kod svoga stupanja na prijesto, a dekreti o ukinuću Družbe Isusove nijesu onamo ni dospjeli.

U dijelu pak srednje i zapadne Evrope spojna karika između starog dijela Družbe i novog koji je dobrotom Božje Providnosti doskora imao započeti, bio je baš naš blaženik o. Josip Pignatelli. Kao svjetovni svećenik živio je o. Pignatelli nakon ukinuća Družbe 24 godine u Bologni. Stajao je u vezi sa svima bivšim isusovcima samo da uzdrži u njima pravi duh Družbe Isusove i stalno je živio u čvrstoj nadi da Družba ne će propasti, nego će nanovo oživjeti.

Živeći u Bologni činio je bl. o. Pignatelli bezbrojna djela milosrđa: potpomagao osim braće redovnika još i drugu sirotinju, obraćao i siromahe i odličnike, koji bi skrenuli s pravog puta vjere i morala.

Klement XIV umire tužan i žalostan radi nevolja koje su pritisle i njega i katoličku Crkvu. Na papinski prijesto dolazi Pio VI koji daje bl. o. Pignatelliju izjavu da priznaje pravim isusovcima njega i drugove mu, ali neka ipak još nose odijelo svjetovnih svećenika. Vojvoda od Parme želi isusovce u svoju pokrajinu. Po papinoj dozvoli oni polaze tamo, i otvaraju zavod za odgoj mladeži. U tom zavodu obnavlja o. Pignatelli redovničke zavjete, nakon što je 24 godine živio izvan dokinute Družbe isusovačkim životom i duhom. Jadni

Pijo VI umire kao Napoleonov zarobljenik. O. Pignatelli postaje učitelj novaka, te u njih ulijeva ortodoksni tradicijonalni duh stare Družbe. Postaje provincijal, dijeli milostinju, hrani one po zatvorima. Pijo VII dozvoljava isusovcima preuzeti rimski kolegij i hospicij sv. Panteona. Tu je bl. Pignatelli razvio opet svoju djelatnost: Prosi milostinju, dijeli obilato siromasima; u njegovim se rukama čudesno množiše darovi, u bolnice šalje braću redovnike da se brinu za duše nevoljnih, uređuje propovijedi za vjerni puk, mnogo ispovijeda i t. d. Kud god prolazi, salijeću ga prosjaci.

Godine 1811 oboli, predaje sve stvari ocu ekonomu, doziva sebi sve isusovce, grli se sa njima, oprašta se, zatim polazi u susjedne ulice da zadnjiputa daruje siromahe, vraća se i blaženo umire doživivši 74 godine života nakon što je ipak dočekao Družbino uskrsnuće. Uvijek je o. Pignatelli bio vjeran pozivu i poticajima Božjim, predan molitvi, pouzdavao se uvijek živo u Boga i činio dobro.

Pouka. U Crkvi katoličkoj imade mnogo raznovrsnih redova i redovničkih družbi. Redovnici su bili prvi koji su otvarali škole, njegovali znanost, književnost i umjetnost. I danas oni osim toga što se bave znanstvenim radom pomažu i dušobrižničko svećenstvo držeći misije, duhovne vježbe, propovijedi. Brane perom i rječju sv. vjeru.

Bl. Katarina Labouré

(1806—1876)

Bog se dragi često posluži naoko neznatnim sredstvima da preko njih izvede velike stvari. Labouré (čitaj: Labure) Katarina koju su kod kuće zvali Zoe bijaše jednostavno djevojče francuskog sela Fain-les Montiers. Bijaše istom u devetoj godini kad joj umre majka. Malo poslije ode najstarija joj sestra u samostan, a kućne brige i poslovi prijeđoše na nju. Ona kuha, nosi jelo ocu i braći u polje, brine se za malog bolesnog brata. Pobožnost svoju spaja sa svakidašnjim odricanjem i žrtvama. Vele, da je jednom u snu vidjela nekog svećenika u kom je upoznala sv. Vinka Paulskog kad je kasnije vidjela njegovu sliku. Taj je dakle svećenik — sv. Vinko — upozori neka stupi u Družbu sestara milosrdnica. No tome se protivio otac. Da ugasi djevojčinu želju pošalje je u Pariz k njezinu bratu ne bi li je velegradski život rastresao. No taj boravak u gradu koji je mladoj djevojci mogao biti na veliku duševnu štetu, okrenuo je Gospodin Bog u dobro. Bratova žena je poučavala nju u čitanju i pisanju, a zatim joj je i od oca ishodila pristanak da pođe u samostan.

Pripravu — novicijat — svršila je Katarina u Parizu u kući-matici sestara sv. Vinka. Bi-

jaše čedna, skromna i pobožna. Osobitu je pobožnost gojila prema Majci Božjoj, i vele da joj se Djevica Marija nekoliko puta prikazala naloživši joj da širi t. zv. čudotvornu medalju. U viđenju bude poučena i o tom kako ima izgledati medaljica: Lik Bl. Dj. Marije sa dolje

Bl. Katarina Labourè

spuštenim rukama iz kojih izbijaju sjajne zrake svjetlosti a simbol su milosti što ih preko Marijinih ruku ljudi primaju. Uokolo Gospinog lika ima se staviti natpis: O Marijo bez istočnoga grijeha začeta, moli za nas koji se k Tebi utičemo. Sa druge strane medaljice slovo **M**,

iznad njega križić, a ispod toga slova presv. Srce Isusovo i prečisto Srce Marijino.

Ispovjednik Katarine se isprva svemu protivio; biskup je stvar strogo ispitao, a onda tek dozvolio da se prave opisane medaljice, jer u stvari nije bilo ništa što bi bilo proti čistoći sv. vjere, a koristiti može dušama. U dvije godine raspačalo se samo u Parizu i Lionu osam milijuna medaljica. Mnoga su se obraćenja i ozdravljenja dogodila pobožnim nošenjem, štovanjem i primjenjivanjem te Marijine medaljice. Vrijedno je spomenuti obraćenje strasburškog židova Alfonza Ratisbonna u Rimu 1842 god.

A ona koja je odabrana od Bezgrješne Djevice kao sredstvo preko kojega će Gospa ljudima predati rukovet velikih milosti, časna sestra Katarina, ostala je tiha, ponizna i povučena, te je poslije Ukazanja još 46 godina živjela čineći djela milosrđa u jednom pariškom skloništu ubogih staraca. Ili bi kuhala, ili sobe redila, ili bila vratarica. Niski su to poslovi, ali ako se vrše s pravom nakanom, imadu zlatnu vrijednost pred Bogom. Živa vjera, čvrsto ufanje i velika ljubav k Bogu i bližnjemu, njezine su kreposti. Ne jedan dan ili dva, ne jedan tjedan ili dva, ne jednu samo godinu, nego cijelo vrijeme svoga dugog života vršila je ona uvijek, i to savršeno, sve propise svoje

redovničke Družbe. — Katarina Labouré proglašena je blaženom 28 svibnja 1933 nakon što su utvrđena dva čudesna ozdravljenja, i to jednog vojnika i jednog šestgodišnjeg dječaka.

Pouka. Osim štovanja Presv. Oltarskog Sakramenta i nježna je pobožnost prema Mariji jedan od najvažnijih uresa ljepote i privlačivosti naše katoličke vjere. Marija je Majka Božja, Bogorodica, izuzeta od istočnog, a čista i od najmanje ljage osobnog grijeha. Zato je sv. Crkva obasiplje većim štovanjem nego sve ostale svece. Njoj su posvećeni mjeseci svibanj i listopad, u tjednu svaka subota, Njoj u čast uvedene su razne pobožnosti od kojih je najljepša sv. čislo (krunica). Njeni kipovi i slike, nošenje Njenog škapulara i medaljica sa pobožnim zazivima pomažu nas u pobožnosti, a osim toga su uz te predmete spojene razne povlastice i oproštenja.

Bl. Rok Gonzales, Alfonzo Rodriguez i Ivan del Castillo

Otići među poludivlja plemena južne Amerike, naučiti njihov jezik, među njima živjeti uz neprestane neprilike, opasnosti i poteškoće, brinuti se za njihov vremeniti napredak i boljitak, a u prvome redu njihove duše Bogu obraćati, te napokon u zahvalu za to primiti mučeničku smrt — to mogu samo katolički misijonari.

Ispripovijedićemo ukratko dramu što se odigrala u indijanskim naseljima Paraguay-a i Uruguay-a.

Iza otkrića Amerike počeše onamo seliti Evropljani, većinom Španjolci. Koncem 16 stoljeća već nalazimo u pokrajini Paraguay glavni grad Asuncion napučen doseljenim Španjolcima i njihovim potomcima. U tom se gradu 1576 godine rodio

Rok Gonzales

(1576—1628)

Dječak je od rana pokazivao osobitu samilost i ljubav prema bijednim Indijancima što su služili u kući i na imanju njegova oca, pače je i nastojao da nauči govoriti njihovim jezikom. Gonzales postade svećenik, katedralni vikar i župnik u Asuncion. Bude imenovan i zamjenikom (vikarom) biskupa u Buenos Aires-u, no on se na svemu zahvali, i ode u Isusovce.

Blizu grada Asuncion, na protivnoj strani rijeke već su počinjali predjeli indijanskog plemena Guaicuru. Uz odobrenje svojih poglavara priđe mladi isusovac Rok Gonzales rijeku i sam se samcat uputi po šumama i prerijama da traži urođenike. Našavši ih, govorio bi im o vječnim istinama: o Bogu, o duši, o Spasitelju. Nisu ga odbili. Naselio se među njima i pozvao još dva isusovca da uče teški jezik toga plemena. Radi velikih poplava vratili su se misijonari natrag u Asuncion. Mnogi

se urođenici osmjeliše, te su počeli donositi u grad ribu na prodaju, a usput ne bi propustili pohoditi isusovce kod kojih su uvijek bili lijepo primljeni. Isusovci u Asuncionu osnovaše Kongregaciju za one Indijance koji službuju u gradu, a nedjeljom bi dolazili u grad na službu Božju i obraćenici iz naselja. Tako su si misijonari pomalo pripremali tlo. Jednoga lijepog dana pojavi se na obali rijeke nasuprot gradu velika četa Indijanaca sa svojim poglavicom. Pozvali su isusovačkog o. provincijala da sa dva misijonara dođe k njima u posjete. Bilo je malo i opasno na to se odlučiti, jer je pleme poznato zbog svoje lukavštine, prevrtljivosti i nepovjerenja u Španjolce. Ali, radilo se o Božjoj stvari, i provincijal s ocima pođe. Velikim su ih slavljem dopratili u selo, tu su se lijepo porazgovorili, zajedno izabrali mjesto za crkvicu i misijsku stanicu, a zatim isto tako svečano otpratiše provincijala natrag u grad dok je o. Rok Gonzales sa drugom svojim ostao među njima. Jer je pleme bilo nomadsko t. j. selilo se iz kraja u kraj, to ih misijonari upućuju u zemljoradnju, odvraćaju od ratova, za vrijeme pošasti bili su im liječnici i dobročinitelji, a uz sva ta djela tjelesnog milosrđa spajali su propovijedanje Riječi Božje i krštenje. Toliko je vjera u tim krajevima napredovala da su u tu misiju poslana četiri mlada misijonara, a o. Rok ode u pomoć ocu Lorenzanu koji je djelovao u plemenu Guarani. Kad bi o. Rok Gonzales uredio jednu misiju, ostavio bi u njoj nove misijonare, a sam bi išao dalje niz rijeku Parana i oko jezera Ibera kuda osniva nove postaje. Prelazi i u Uruguay. Tu mu bijahu u pomoć poslana dva mlada isusovca: o. Alfonzo Rodriguez i o. Ivan del Castillo.

O. Alfonzo Rodriguez

(1598—1628)

Zamora, španjolski grad, bijaše njegovo rodno mjesto. Čim je svršio bogoslovske nauke pođe u misije spomenutog već plemena Guaicuru. Tu nauči teški njihov govor. Osobite su odlike mladog misijonara: razmatranje muke Isusove i želja za mučeništvom. Iz Guaicuru dođe po vlastitoj molbi k o. Roku Gonzales u Uruguay i dobije misiju Caaro, u najdaljem kutu, negdje blizu Brazilije.

O. Ivan del Castillo

(1596—1628)

I on je bio španjolsko dijete. Učio je dapače i u sveučilištu u Alcari a onda ode u Isusovce, te napokon u južnoameričke misije.

Isticao se u strpljivosti i samoprijegoru, a osobito u čednosti i osjećajnosti prema siromašnim Indijancima. Djelovao je u misijskoj postaji sv. Nikole, a zatim u Yyu.

To su eto životopisi trojice apostolskih muževa koji su imali svoj rad zapečatiti i mučeničkom smrću. Evo kako je do toga došlo: Urođenici su vrlo lijepo primali kršćansku vjeru i vršili vjerske dužnosti. No velike su im smetnje pravili čarobnjaci, odvraćajući ih od toga i izrabljujući njihovo praznovjerje. Čarobnjaci vidješe da njihov ugled i prihod to više pada, što se više širi kršćanstvo, i zato su nastojali da ometu napredovanje, a po mogućnosti i sasvim zatru trag kršćanstva. Na području djelovanja spomenute trojice misijonara u Uruguay-u bio je i zli čarobnjak Niezu. Kako je on strašno mrzio kršćansku vjeru, vidi se i po tome što je krštenu djecu dao dovesti preda se da im tobože izbriše krštenje. Prao im nekom tekućinom glavu, prsa i leđa, te strugao jezik. Plašio je urođenike da će prouzročiti potop, da će se zemlja pod njima rastvoriti, ako ne ubiju misijonare. Našao je i svoje pouzdanike: kacika Caarupe i roba Marangua.

Jednoga je dana o. Rok Gonzales s ljudima podizao kraj crkvice visoki stup na koji

će objesiti novo zvono. Među radnike se umiješao i spomenuti kacik sa svojim robom. U času kad je o. Rok prigodom dizanja zvona pogledao gore, kacik namigne robu, a taj snažno udari maljem misijonara po glavi, i ovaj pade mrtav. Čuvši viku o. Alfonzo Rodriguez

Bl. o. Rok Gonzales i drugovi

izide iz svoje kolibice. Zločinci pritrčaše k njemu, udare i njega nekoliko puta po glavi, a on potrči prema mrtvom o. Roku, te i sam pade mrtav na zemlju. Nitko od prisutnih nije se usudio navaliti na ubojice. Jedan ih je starac ukorio, ali je tu smjelost platio životom.

Zločinci zatim uniđoše u kapelicu, zbaciše na pod križ i druge svete predmete, navukoše na se misno ruho, te ga tako poružiše. Strpaše potom tjelesa mučenika u crkvicu, i upališe je. Kad je sve to bilo gotovo, otiđoše u susjednu misijsku postaju da obračunaju i sa ocem Ivanom del Castillo: „Dobar veče, oče! Što radite?“ — „Evo molim se Bogu“ odgovori misijonar. „Donijeli smo na krštenje dijete“, rekoše oni. I dok je misijonar krštenika upisivao u knjige, zabaciše lopovi oko njega uže, te ga svezaše. Svezanog su ga vukli preko brda i kamenja, tukli ga i zlostavljali, konačno ga zatukli kamenjem, i u šumi ostavili. Zbilo se to godine 1628 godine.

Brzo se svuda raširio glas o tim strašnim događajima. Ustaše Indijanci susjednih plemena na oružje, dođoše i Španjolci. Zločinci budu pohvatani, stvar ispitana, krivci smrću kažnjeni. Bog im je po zagovoru mučenika svima dao pred smrt milost pokajanja i obraćenja, te su primili i krštenje. Glasovi o krepostima uruguajskih mučenika pronosili se svuda. U svim mjestima gdje su živjeli i djelovali, započeše ispitivanja o njihovu životu, vrlinama i mučenju. Spisi su poslani i u Rim. No među mnogobrojnim spisima i brojnim istragama te vrste stvar je nekako zapela. Tek početkom ovoga

stoljeća ispitivanje (proces) je obnovljeno prema svim propisima Crkve i dovršeno tako da su o. Rok Gonzales, o. Alfonzo Rodriguez i o. Ivan del Castillo 28 siječnja 1934 proglašeni blaženima.

Tako eto osim djevica i ispovjedalaca koji nasljedovahu Isusa u vršenju kreposti, dobili smo u Jubilarnoj godini i trojicu blaženika koji su po primjeru Njegovu i krv svoju prolili i život svoj žrtvovali spasavajući neumrle ljudske duše.

Pouka. Misijonari ostavljaju roditelje, braću, zavičaj i domovinu, te odlaze u daleke zemlje k poganskim plemenima noseći svijetlo vjere, izlažući opasnosti, i zdravlje svoje, i živote svoje. U misije mogu poći nesamo svećenici, nego i laici koji pomažu misijonare svećenike. Imade tamo liječnika i mnogo redovnica. Čineći tjelesna djela milosrđa utiru oni misijonarima put do duša. Misijonare možemo pomagati darovima i molitvama (Misijska Središnjica: Zagreb Palmotićeva 31 i Družba sv. Petra Klavera, Zagreb Draškovićeva ul. br. 12., misijski glasnik: »Katoličke Misije«, »Jeka iz Afrike« i »Crnče«.)

Bl. Antun Claret

(1807—1870)

Život je toga čovjeka pun velikih djela, i dale bi se o njemu napisati knjige. Evo nekoliko riječi o toj uzvišenoj pojavi.

I on .bijaše rodom iz Španjolske. Tkalci roditelji uputiše i mladog Antuna u taj zanat,

pa ga dapače poslaše i u grad Barcelonu da se ondje još bolje uputi u tekstilnu industriju. No Bog ga je preodredio za svog svećenika. Dok bi po danu radio u tvornici, uveče bi polazio školska predavanja učeći latinski i druge predmete. Položivši bogoslovske ispite, zaređen bude godine 1835 za svećenika. Spreman i svoj život položiti za katoličku vjeru, pođe u Rim gdje se prijavi Kongregaciji za širenje vjere da ga pošalje po misijonarskom poslu kuda ju je volja. No radi slaba zdravlja vraća se u domovinu. Biskup ga njegov nigdje stalno ne namjesti, nego ga kao misijonara šalje po potrebi sad ovamo, sad onamo. Propovijedao je po selima i gradovima: puku, redovnicima, svećenicima, vjerskim društvima, po bolnicama i zatvorima. Pokornici su ga u ispovjedaonicama opsjedali. Za svoj trud nije nikada ništa primao. Mnogo je postio, nikad nije jeo mesa, ni pio vina, spavao na zemlji, ili sjedeći na stolici. Njegov život bijaše pun čudesnih događaja. Jednom ga napadoše tri razbojnika da ga ubiju. Claret (čitaj: Klare) ih zamoli: „Pustite me, čekaju me, imam reći propovijed. Kad svršim, vratiću se". Svršivši propovijed, ispovijedi se i vrati na ono mjesto. Razbojnici pritrčaše k njemu, bace se na koljena, i plačući ispovijediše svoje grijehe i opačine.

Kako su Španjolci bili gospodari i u Americi, bude Antun Claret g. 1846 imenovan ku-

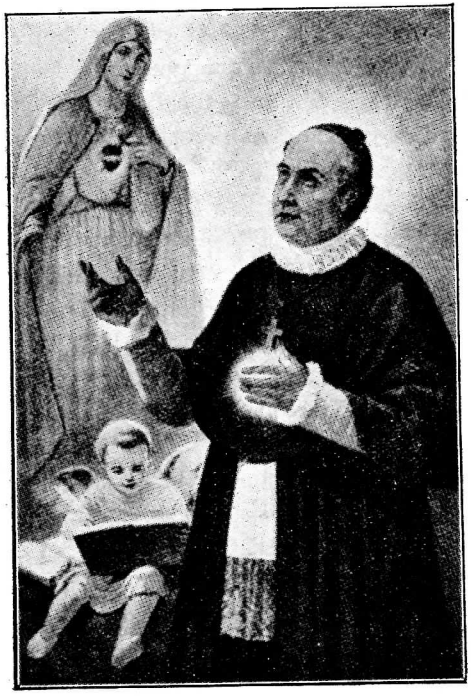

Bl. Antun Claret

banskim nadbiskupom sa sjedištem u Santiago. Do temelja je obnovio i lijepo uredio biskupiju, sjemenište, vratio redovništvo što bijaše

rastjerano, preporodio svećenstvo. Kako je bio u njem misijonarski duh, to je u šest godina triputa obišao cijelu svoju nadbiskupiju. U dvije je godine vjenčao 12.000 parova koji prije sklopiše građansku ženidbu, pozakonio je 40.000 djece, sastavio 300 rastavljenih parova. Po sto milja daljine mnogi su prevalili samo da mogu čuti njegove propovijedi.

Uz dozvolu pape Pija IX bude godine 1857 od kraljice Izabele II opet pozvan u Španjolsku za kraljičinog ispovjednika. Nije stanovao na dvoru, nego bi u nj dolazio svakog ponedjeljka. Premda se je mogao poslužiti kočijom ipak uvijek i svuda putuje pješice. Kako je kraljica obilazila razne pokrajine, morade je i on kao ispovjednik da prati. Kud je došao, tu je propovijedao. Kojiputa bi na dan rekao i po osam do deset propovijedi, što u crkvi, što u redovničkim zajednicama, a što opet u katoličkim društvima. U cijelom je životu oko 11.000 puta propovijedao. Osnivao je i razna pobožna društva, bratovštinu kršćanskog nauka, sv. krunice, Marijine kongregacije, društvo protiv psovki. Utemeljio je i red misijonara prečistog Srca Marijina i Družbu redovnica Marije Bezgrješne.

Bl. Claret je smatrao, osim propovijedanja, najvažnijim sredstvom za širenje Kristova Kra-

ljevstva, katoličku štampu: dobre knjige, novine i časopise. U tu je svrhu osnovao i tiskaru, a pisce je okupio u Akademiju sv. Mihovila. Sam je za života napisao 70 brošura i 100 knjiga što je u milijunima otisaka raspačao. Na svoje knjige nije stavljao zabranu „Sva prava pridržana", „Preštampavanje zabranjeno" — nego je dao da njegove sastavke štampa tkogod hoće i kolikogod hoće. Kudgod je išao, svud je širio i preporučavao knjižice koje brane vjeru, tumače vjerske istine, upozoravaju na kršćanske dužnosti.

Tko neustrašivo brani prava Božja, tko je apostol svoje vjere, mora biti spreman da i mnogu gorku pretrpi. Tako i bl. Claret nije ostao pošteđen od neprijatelja, od đavla i njegovih pristaša. Širili su o njemu laži i sramotne klevete usmeno, a i po knjigama i novinama. Dijelili su letake, nakazne slike, slali mu prijeteća pisma, a često je bio i u opasnosti života. Neki je zločinac zdrav legao u postelju i dao dozvati bl. Clareta da mu podijeli kao bolesniku sv. Sakramente. Pod pokrivačem je držao u ruci bodež kojim će usmrtiti Božjeg čovjeka. Kad je blaženik došao u kuću, svetogrdnik je u postelji ležao mrtav.

Bl. Claret bio je g. 1870 na Vatikanskom saboru. Poslije je obolio i povukao se u jedan

redovnički samostan redovnika misijonara koji je sam osnovao, te je ondje doskora predao Gospodinu svoju veliku i svetu dušu.

Pouka. Danas svijetom vlada štampa. I u najsiromašnije potleušice ona prodre. Kako pišu novine, časopisi, knjige, tako misli većina ljudi, a po tome i živi. Zla je štampa gora od zla druga, jer se zao drug stidi barem najveće prljavštine, a zle novine i knjige nemaju obraza ni stida. Zato, katolici, u borbu protiv zle štampe. Ne kupujmo zlih novina ni knjiga, a ni onih knjiga koje pišu o vjeri, a nemaju odobrenja od biskupa. Ni takve knjige ne smiju katolici čitati. Pomažimo i širimo katoličku štampu (Pijevo Društvo, Društvo sv. Jeronima u Zagrebu).

Sveti Pavao kliče u poslanici na Korinćane (I. posl. 11,1): „Ugledajte se u mene kao i ja u Krista". Dok čitamo životopise Božjih svetaca i blaženika kao da nam oni to dovikuju. Nasljedovanje svetaca u njihovu životu i krepostima, hoće postići sv. Crkva kad nam ih pred oči stavlja. Sveci su uzorci koji pokazuju kako izgleda kršćanin koji svim silama nastoji biti sličan Kristu. Oni nam pokazuju put kojim i mi moramo poći, pokazuju nam i način kako da se i mi što bolje okoristimo milostima Otkupljenja.

Sastavljajući životopise jubilarnih svetaca i blaženika, još sam nešto želio staviti na srce dragim čitaocima, a to jest toplu i ustrajnu molitvu, da Gospodin Bog i u našem narodu izabere sebi svetaca. Sveci su slava cijele katoličke Crkve, ali ipak velika je dika i ponos onog naroda u kojem Bog odgoji sveca cijele Crkve. Mi Hrvati imamo, hvala Bogu već više blaženika: bl. Marka Križevčanina, bl. Augustina Kažotića, bl. Nikolu Tavelića, bl. Gracijana, bl. Hosanu Kotorsku, ali svi ovi sad čekaju da prime od Crkve svetački naslov. Imamo mi i me-

đu našim savremenicima ljudi koji su umrli na glasu svetosti (kao na pr. blagopokojni zagrebački biskup dr Josip Lang), te bi vrijedno bilo da prosimo Boga neka bi njihov život i djela objasnio čudesima, te da i njih sv. Crkva jednom podigne na čast oltara i okiti blaženičkim, a potom i svetačkim naslovom.

Italija, Francuska i Španjolska imadu najviše svetaca i blaženika koje je Crkva takovima proglasila. A zašto? Nesamo zato što imadu doista mnogo ljudi koji provode pravi duhovni život, nego, kako lijepo kaže O. Richstätter, D. I. (u časopisu Stimmen der Zeit), tamo se natječe grad sa gradom, biskupija sa biskupijom, red s redom da dobiju svog sveca, te se ne plaše nikakova troška ni na trudu ni na vremenu, a ni u novcu, samo da dospiju do toga cilja. Traži se zato u prvom redu ustrajna i mnoga molitva. Ako Gospodin Bog ne će da se ostvari takva želja, sva su ljudska nastojanja uzalud. Vidjesmo kako se na zagovor bl. Gerose dogodilo čudo istom nakon dvadesetčetiri žarke devetnice. Traži se tu i veliki trud: vode se razne istrage o krepostima i čudesima, treba novčanih sredstava za troškove kod parnica, za prijevod i prepisivanje svilu zapisnika, kao i svilu pisama, spisa i knjiga, što ih je Božji ugodnik sam napisao,

te za druge premnoge troškove. Koji put prođe mnogo vremena dok bude netko proglašen blaženikom ili svecem, a koji put to ide brže: Gemma Galgani je na pr. blaženom proglašena već za trideset godina iza svoje smrti; Konrad od Parzhama trideset i šest godina iza smrti već je i svetac, ali na pr. Rok Gonzales i njegovi drugovi dobili su blaženički naslov tek trista i pet godina iza smrti. Tako možda ni mi nećemo doživjeti proglašenja onih za koje želimo i molimo, ali je glavno da mi mnogo molimo na tu nakanu, i da radimo oko takva pokreta. Ako dragi Bog danas sjutra, kad nas već ne bude na zemlji, obdari hrvatski narod novim blaženikom ili svecem, mi ćemo se tome tada radovati i veseliti već u društvu istoga Božjeg ugodnika, pred Božjim prijestoljem.

O životu blagopok. biskupa dra Josipa Langa napisao je knjigu dr Stjepan Markulin, Zagreb, koja je izašla među Knjigama katoličkog života.

Molitva

Isuse, Bože naš! Ti si nam rekao: „Budite savršeni kaošto je savršen i Otac vaš nebeski!", stoga Te vruće molimo, daj nam da prema Tebi vazda upravimo djela i nutarnjost svoju. Spasitelju naš! Ti si nam rekao: „Neka se svijetli svjetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima". Zato Te usrdno molimo, ako to presvetom Trojstvu bude na čast i slavu, objasni djela i život biskupa dra Josipa Langa svojim znakovima, na veliku radost i utjehu naših duša. Amen.

Završivši 2 travnja jubilej Otkupljenja u Rimu protegao je sv. Otac Pijo XI taj jubilej na čitavi katolički svijet bulom Quod superiore anno, od 2 IV 1934, na vrijeme od 8 travnja 1934 do uključivo 8 travnja 1935 (za grkokatolike do 22 IV 1935) da dade priliku za postignuće jubilarnog oproštenja i onima koji radi daljine puta i bolesti, siromaštva i s drugih razloga ne mogoše doći u Rim.

* * *

Velika i bogata je blagajna Božjih milosti otvorena pred nama. Doista se obistinjuju u punini proročke riječi Izajije (12,3): „Crpsti ćete s veseljem vodu s izvora Spasiteljevih".

„Pristupimo dakle s pouzdanjem k prijestolju milosti, da primimo milosrđe i nađemo milost . . ." (Žid. 4,16).

Sadržina

	Strana
Predgovor	5
Slava svetoga Križa	7
Jubilarna godina Isusove smrti i našega Otkupljenja	9
Božićno iznenađenje i dar Očev	9
Razvitak i značenje jubilarnih godina	12
Jubilarne proslave u Rimu	14
Što su uopće oproštenja?	15
Hodočašća u Vječni grad	21
Hodočašća u Svetu zemlju	24
Proslava svete godine po ostalom svijetu	26
Proslava svete godine u našem narodu	27
Završetak jubileja našega Otkupljenja	29
Plodovi svetoga Križa	31
Sveci i blaženici proglašeni u Svetoj Godini 1933-1934	33
Uvod	33
Sveci	35
Sv. Andrija Humbert Fournet	38
Sv. Bernardica Soubirous	42

Strana

Sv. Ivana Antida Thouret 47
Sv. Mihaela od Presv. Sakramenta 51
Sv. Lujza Marillac ud. le Gras 55
Sv. Josip Cottolengo 59
Sv. Pompilije Pirrotti 62
Sv. Terezija Margareta Redi 67
Sv. Ivan Bosco 70
Sv. Konrad od Parzhama 78

Blaženici 84
Bl. Marija Eufrazija Pelletier 86
Bl. Vincencija Gerosa 88
Bl. Gemma Galgani 91
Bl. o. Josip Pignatelli 96
Bl. Katarina Labouré 101
Bl. Rok Gonzales, Alfonso Rodriguez i Ivan del Castillo 104
Rok Gonzalez 105
O. Alfonzo Rodriguez 107
O. Ivan del Castillo 107
Bl. Antun Claret 111
Zaglavak 117
Molitva 121
Proširenje jubileja 123
Popis slika 127

Slike

Strana

1 Naslovna slika 3
2 Srebrne korice spomen-knjige hrvatskog hodočašća sv. Ocu 30
3 Sv. Andrija Fournet 39
4 Sv. Bernardica Soubirous 43
5 Lurd 45
6 Sv. Ivana Antida Thouret 49
7 Sv. Mihaela od Presv. Sakramenta 53
8 Sv. Lujza Marillac 57
9 Sv. Josip Cottolengo 61
10 Sv. Pompilije Pirrotti 65
11 Sv. Terezija M. Redi 69
12 Sv. Ivan Bosco 71
13 Sv. Ivan Bosco okružen dječacima 75
14 Sv. Konrad od Parzhama 81
15 Bl. Marija Eufrazija Pelletier 87
16 Bl. Vincencija Gerosa 89
17 Bl. Gemma Galgani 93
18 Bl. Josip Pignatelli 97
19 Bl. Katarina Labouré 102
20 Bl. Rok Gonzales i drugovi 109
21 Bl. Antun Claret 113

Po zakonu o štampi odgovara za izdavača Dr Đuro Kuntarić a za štampariju Antun Kurtnaker, Slav. Požega.

Dobra štampa zadruga s o. j.
Slavonska Požega

izdala je dosada
u svojoj nakladi i svojim troškom:

1. **„Posljednja"** dnevnik Ane Jelisave Janković - u prijevodu Jul. Kempfa, s brojnim slikama. Cijena Din 10·— s poštarinom Din 11·—
2. **„Na Betlehemskim poljanama"** božićni igrokaz s muškim ulogama, prikladan za omladinske pozornice. Cijena Din 5·— s poštarinom.
3. **„Zlatomisnik Teodor Kraljević"** životopis i spomen na njegovu zlatnu sv. misu, 30 XII 1933. (Raspačano).
3. **„Pastiri i kraljevi"** — božićni igrokaz s muškim ulogama, prikladan za omladinske pozornice. — Cijena Din 5·— s poštarinom.

Narudžbe se šalju na gornji naslov, a novac doznačuje čekom Pošt. štedionice Zagreb, koji glasi na Hrvatsku seljačko obrt. zadrugu u Slav. Požegi i nosi broj: **38524.**

Naklada „Dobra štampa“ zadruga s o. j.
Slav. Požega — Štamparija „Grafika“
Slavonska Požega